

69. (109.) évfolyam
2021. MÁJUS

● Anyajelölő szín 2021
www.magyarmezogazdasag.hu

5 Méhészet

Ára: 565 Ft • Előfizetőknek: 445 Ft

ALAPÍTVÁ 1952

Tavaszi helyzetjelentés

A méz oxálsav- tartalma

Hasznos tanácsok kezdőknek

Fakaptár
tartósítása

Apikel Plus® MÉHTAKARMÁNY

CUKORRÉPÁBÓL KÉSZÜLT

- Több természetes összetevőt tartalmaz, mint a kristálycukor.
- 100% tisztaságú összetétel (amit nem lehet elmondani néhány olcsó kristálycukorról).
- A méhek energetikusabbak, intenzívebbek lesznek tőle.
- Összetétele szinte azonos a méhek természetes táplálékával.
- Hígítás nélkül adható, nincs vele pluszmunka.
- Akár a szabadban is tárolható.
- Minőségét 12 hónapig megőrzi.
- Szintelen, szagtalan, így nem ösztönzi a méheket rablásra.
- Magas gyümölcscukor-tartalmának köszönhetően alacsonyabb hőmérsékleten sem kristályosodik be.
- A **NOSEMA** sajnos egy elterjedt betegség, melynek egyik fő oka a helytelen táplálkozás, leghatékonyabban **megfelelő táplálkozással és higiéniával lehet megelőzni!**

25 kg-os kiszerelés
Postai utánvét is megoldható

100 kg-tól 1400 kg-os
IBC tartály

Kamionos tételben
EGYEDI KEDEVEZMÉNY,

- SAJÁT TEHERAUTÓKKAL SZÁLLÍTUNK!
- A TEHERAUTÓN VAN IPARI SZIRUPPUMPA, ÍGY A SOFŐR ÁTFEJTHETI A TARTÁLY TARTALMÁT, AMIBE ÖN SZERETNÉ.

GMO-MENTES

-Száranyag-tartalom 73%

JELEZZE HA NEM TUD ADNI ÁRAMOT, MERT ABBAN AZ ESETBEN AGGREGÁTOROS TEHERAUTÓT KÜLDÜNK!

Összetétel:

Gyümölcscukor: 36 %

Szőlőcukor: 32 %

Répacukor: 32 %

- A TÖMLŐ 30 M HOSSZÚ.
- HA VAN MÁR IBC TARTÁLYA, AKKOR CSERÉLJÜK, ÍGY NINCS RÁKÉNY-SZERÍTVE, HOGY MINDEN VÁSÁRLÁSNÁL TARTÁLYT KELLJEN VENNIE.
- HA MÉGIS SZERETNÉ MEGVÁSÁROLNI AZ IBC TARTÁLYT, AKKOR JELEZZE NEKÜNK MEGRENDELÉSKOR.
- ÜRES IBC TARTÁLY: 14 900 FT + ÁFA/DB

TELEPHELY

2300 RÁCKEVE, SILLINGI ÚT 8.

TELEFON

06 70 434 5105

E-MAIL

APIKELKFT@GMAIL.COM

WEB

WWW.APIKEL.HU

Méhészet

www.magyarmezogazdasag.hu
A magyar méhészek szaklapja
Alapítva: 1952
69. (109.) évfolyam, 5. szám
2021. MÁJUS

FELELŐS SZERKESZTŐ: BROSS PÉTER
E-mail: brossp@t-online.hu

OLVASÓSZERKESZTŐ: PÁSZTOR ZOLTÁN
E-mail: zoltan.pastor3@gmail.com

TERVEZŐSZERKESZTŐ: DUDÁS ÁGNES

TITKÁRSÁG: KISS JÁNOSNÉ
Telefon: +36-1-273-2290, +36-30-345-7601,
+36-30-961-5996
E-mail: titkarsag@kerteszetesszoleszet.hu

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ:
MAGYAR MEZŐGAZDASÁG KFT.
1141 Budapest, Mirtusz u. 2.
Postacím: 1591 Budapest, Pf.: 294
Telefon: +36-1-273-2290
E-mail: mmg@magyarmezogazdasag.hu

FELELŐS KIADÓ:
SÁRI ENIKÓ ügyvezető igazgató
HÁJOS LÁSZLO ügyvezető igazgató

MARKETING ÉS ONLINE:

MARKETING VEZETŐ: PRÁGER ÁDÁM,
MARKETING KOORDINÁTOR: KADOXA GÁBOR,
KÁRPÁTI ESZTER, KOVÁCS RÉKA

SZERKESZTŐ: MIZSEI KÁROLY

www.magyarmezogazdasag.hu
– az Agrárhírtal

KIADÓ/IRODA:

IRODAVEZETŐ: HARANGOZÓ TÍMEA
OPERATÍV VEZETŐ: LACZÓ ANGÉLA
TERJESZTÉS: KARÁCSONYI ILDIKÓ
PENZÜGY: FONTOS ÉVA, LÉNÁRT DIA

ÜGYFÉLSZOLGÁLAT: HARANGOZÓ TÍMEA
Tel.: +36-1-470-0411, +36-30-400-4839
E-mail cím: harangozo.timea@magyarmezogazdasag.hu

HIRDETÉSFELVÉTEL: KISS JÁNOSNÉ
+36-30-345-7601, +36-1-273-2285, +36-1-273-2290,
titkarsag@kerteszetesszoleszet.hu

Minden jog fenntartva!

A lapból értesüléseket átvenni csak a Méhészetre való hivatkozással lehet.
A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget.

A Kiadó adatkezelési szabályzata elérhető:
www.magyarmezogazdasag.hu/adatvedelem

ELŐFIZETÉSBEN TERJESZTI

a Magyar Posta Zrt. Postacím: 1900 Budapest
Előfizetésben megrendelhető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél,
www.posta.hu WEBSHOP-ban
(<https://eshop.posta.hu/storefront/>),
e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen,
telefonon (06)-(1)-767-8262 számon,
levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.
Külföldre és külföldön előfizethető a Magyar Posta Zrt.-nél: www.posta.hu WEBSHOP-ban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), 1900 Budapest, (06)-(1)-767-8262, hirlapelofizetes@posta.hu
elofizetes@magyarmezogazdasag.hu
Belföldi előfizetési díj egy évre: 5160 Ft, fél évre 2580 Ft.
Árusítási úton terjeszti a Lapker Zrt., valamint az alternatív terjesztők.

KÜLFÖLDÖN TERJESZTI:

Color Interpress Kft.
1039 Budapest, Hatvány L. u. 14.
Telefon: 243-9232. Fax: 243-9242

NYOMJA:

Pharma Press Nyomdaipari Kft.
1033 Budapest, Szőlőkert utca 4/a.
Felelős vezető: Arany Tamás

A szaklapban közölt írások tartalmával a szerkesztőség nem mindig ért egyet.

A CÍMLAPON:
Méhés hordásban
FOTÓ: BROSS PÉTER

HU ISSN: 0465-6016

Tisztelt Méhésztárs, Kedves Olvasó!

Szavazzunk, gyűjtsünk aláírásokat, tiltakozzunk...

- kezdi írását állandó szerzőnk, Csincsá Tibor, majd folytatja:
„...érvényesüljön a többség akarata, hiszen ez a demokrácia lényege. A többség azonban azt akarja, amiben hisz, s abban hisz, amit elhitetnek vele. A modern média világában ez veszélyes precedenseket teremthet. Attól, hogy a többség akar valamit, még nem biztos, hogy az helyénvaló is.” A fenntartható mezőgazdaságról, a vegyszerek használatáról, a génmódosításról, realitásról és félrevezetésről ír elgondolkodtató cikket, sokszor humoros fordulatokkal – miközben a téma aktuálisan elszororító.

Kárpát-medencei tavasi körkép – 6 szomszédos ország méhészeti helyzetéről olvashatunk terjedelmes írást. Mindenhol siralmas a helyzet, a méhészek teljesen reményvesztettek. A tavaly nyári-őszi szárazság miatt már a betelelés sem sikerült jól, a tavasi hűvös időjárás pedig kifejezetten hátráltatja a méhcsaládok fejlődését. Az akác virágrügye mindenütt elfogyott. A méhészek raktárai üresek, nincs semmi tavalyról áthúzódó mézkészletük. A szlovén tudóstól így foglalja össze a helyzetet: „A rossz mézárak, az évek óta ismétlődő fagyok miatt teljes az elkeseredés a méhészek körében. Ez abból is látszik, hogy óriási a kínálat az eladó méhek-ből, vannak, akik ingyen is odaadnák a komplett méhészetüket. Nagy az apátia.”

Tanulni, tanulni, tanulni – A Méhesről-méhesre rovatba szántam ezt a beszélgetést – írja Szűcs Andrea állandó szerzőnk -, de némiképp rendhagyó lett, ugyanis most arra voltam kíváncsi, hogyan látja a kezdőket egy tapasztalt méhész. Egy olyan méhész, aki nap mint nap önzetlenül segíti tanácsaival a méhészkedni vágyókat, úgy, ahogyan annak idején őt is segítették – csak hogy ő a virtuális térben végzi ezt a munkát. Ádám Péter egy 9000 taggal bíró internetes csoportot vezet, amiről így nyilatkozik: „Az motiválja most is a munkámat, hogy tetszik vagy sem, de a mai fiatalok már mindent az internetről akarnak megtudni, és szükséges a segítségük, ha nem akarunk atkatelepet, zárlatot a méhesünk közelében. Az a meglátásom, hogy a méhészetet igazán biztonsággal az internetről megtanulni nem lehet, csak mentorral és csak a gyakorlatban, azzal, hogy »saját kárunkon akarunk tanulni« a méhészetben nagyon veszélyes, hisz tudatlanságból adódó rossz döntéssel veszélybe sodorhatjuk más megélhetését a közelünkben.”

Méhészetek, méhcsaládok száma 2020 – Tavaly 20 754 méhészetben 1 163 242 méhcsaládot tartottak hazánkban. A legtöbb méhcsalád Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (128 322), a legkevesebb Komárom-Esztergom megyében (16 756) van. Érdekes, hogy Bács-Kiskun, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Somogy megyékben van az országos méhállomány 1/3-a! A 2016 óta tartó tendencia, a csökkenő számok, továbbra is igazak: a méhészetek 2%-kal, a méhcsaládok száma pedig 3,5%-kal csökkent az egy évvel korábbi állapothoz képest. A 2016-os adatokhoz képest még nagyobb a változás: a méhészetek száma 13%-kal, a méhcsaládok száma 5%-kal kevesebb! Az országos méhsűrűség 12,2, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a legmagasabb, ott 21,6 méhcsalád jut egy négyzetkilométerre.

felelős szerkesztő

A hónap fotója

Árvacsalánról hazafelé tartó méhecske megpihent a méhesben parkoló méhészkocsi szélvédőjén
Fotó: Kovács Gábor, Geszteréd

Olvasóinkhoz! A digitális fotózás sokak szenvedélye. Kérjük, küldjenek felvételeket a brossp@t-online.hu címre, képaláírással együtt. Lehetőleg közeliakat, az külön jó, ha a kaptár „belsejéről” vagy egy-egy különleges méhészpillanatot megörökítve.

Méhészetek, méhcsaládok száma 2020

Tavaly 20 754 méhészetben 1 163 242 méhcsaládot tartottak hazánkban. Mint az a táblázatból kiolvasható, a legtöbb méhcsalád Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (128 322), a legkevesebb Komárom-Esztergom megyében (16 756) van. Érdekes, hogy Bács-Kiskun, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Somogy megyékben van az országos méhállomány 1/3-a! A 2016 óta tartó tendencia, a csökkenő számok, továbbra is igazak: a méhészetek 2%-kal, a méhcsaládok száma pedig 3,5%-kal csökkent az egy évvel korábbi állapothoz képest. A 2016-os adatokat nézve még nagyobb a változás: a méhészetek száma 13%-kal, a méhcsaládok száma 5%-kal kevesebb! Az országos méhsűrűség 12,2, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a legmagasabb, ott 21,6 méhcsalád jut egy négyzetkilométerre. Ez azt jelenti, hogy a megyében egy méhcsalád (átlagban) 3 km sugarú hasznos röpkörzetében 610 másik méhcsaláddal találkozhat, érintkezik!

	Méhészetek száma	Méhcsaládok száma	Méh-sűrűség méhcsalád /km ²
Bács-Kiskun megye	1 360	96 231	11,4
Baranya megye	1 190	80 366	18,1
Békés megye	1 238	68 376	12,1
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	1 461	87 444	12,1
Csongrád-Csanád megye	704	42 545	10
Fejér megye	1 163	41 205	9,5
Győr-Moson-Sopron megye	742	41 970	10
Hajdú-Bihar megye	1 207	69 321	11,2
Heves megye	777	37 370	10,3
Jász-Nagykun-Szolnok megye	1 031	57 404	10,3
Komárom-Esztergom megye	353	16 756	7,4
Nógrád megye	847	36 964	14,5
Pest megye Budapest nélkül	1 580	66 687	10,4
Budapest	159	4 335	8,3
Somogy megye	1 52	95 464	15,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	2 015	128 322	21,6
Tolna megye	896	48 598	13,1
Vas megye	618	30 122	9
Veszprém megye	670	37 224	8,3
Zala megye	1 219	76 538	20,2
Összesen:	20 754	1 163 242	12,2

Újabb veszély a méhekre

A kanadai Guelph Egyetem kutatói megállapították, hogy a tökfélék védelmére használt és a neonicotinoid csoportba tartozó imidakloprid rovarölő szer rendkívül ártalmas a földben fészkelő méhfajokra.

Ezek a méhfajok az összes méhek több mint 60 százalékát alkotják, a szóban forgó szereknek ezen beporzókra gyakorolt káros hatását viszont többnyire figyelmen kívül hagyják. Ugyanakkor ezek a méhek a gyümölcsfák, valamint a zöldségfélék és az olajnövények legfontosabb beporzóit alkotják.

A kísérletekben háromfajta kezelést alkalmaztak: imidaklopridot a talaj vetés előtti kezelésére, thiametoxamot a vetőmagvak csávázására és egy permetezőszert a kikelt növényekre. A kontrollt egy kezeletlen állomány képezte. Az egyetem kutatóinak vizsgálatai teljesen egyértelműen kimutatták, hogy a méhek az imidakloprid szer idegmérgének hatására elveszítették tájéko-

Májusi üzenetünk

Kezdeti tanácsok, hogy mivel jár ez a szakma, mennyire felelősen kell belevágni, mennyire költséges, hogy a megtérülésig évek telhetnek el, s a bevétel utána sem teljesen biztos. Meg kell érteniük, hogy a méhek szeretete nélkül nem szabad bele se kezdeni.

Ádám Péter, Golop

zódási képességüket, és a kontrollhoz képest 89 százalékkal kevesebb utódot tudtak létrehozni. A kutatásokban részt vevő dr. Susan Willis Chan, a méhek kímélése érdekében mindenképpen a talajkezelés elhagyását javasolja, mivel a beporzók ugyanolyan védelmet érdemelnek, mint maguk a növények. A három éve folyó kísérletek eddigi eredményeit a Scientific Reports folyóiratban tették közzé.

108 éves hidegrekord dőlt meg a Kékesen

Mínusz 0,6 Celsius-fok. Ez volt a legmagasabb nappali hőmérséklet április 15-én a Kékestetőn – közölte az Országos Meteorológiai Szolgálat. Ez nem egyszerűen kirívóan alacsony csúcshőmérséklet, hanem egyenesen példátlan. A korábbi rekord akkor keletkezett, amikor a jelenlegi 7,8 helyett még csak 1,8 milliárd ember élt a Földön – ennyien most Indiában, Pakisztánban és Bangladesben élnek –, még élt az 1849-es világségi fegyverletételt levezénylő Görgey Artúr.

Az abszolút szélsőértékek, vagyis az eddig mért legnagyobb, legkisebb értékek rendszerint csak egy-egy földrajzi helyre és nagyon rövid időszakra vonatkoznak. Bekövetkezésük gyakran különböző meteorológiai jelenségek véletlenszerű egybeesésének és bizonyos lokális hatások megerősödésének következménye. Egyelőre tehát nem kell aggódnia attól, hogy leáll a Golf-áramlat, bár a globális éghajlatváltozás miatt – a jéghegyek olvadásával, így az Atlanti-óceán északi részének sótartalmának csökkenésével – hosszabb távon ez sem kizárt. Ebben az esetben nagyon látványosan lehülne Európa, és akkor nem kell újabb 108 évet várni a következő rekordra.

Dr. Deák Gábor Apimondia-díjas méhész

60 év méhészkedésének rendhagyó eseményeinek tapasztalatait, tanulságait osztja meg dr. Deák Gábor nemrég megjelent könyvében. Mint az előszóban fogalmaz: „A gondviselő visszahozott egy súlyos betegségből, túléltem, feldolgoztam családi tragédiámat. Úgy érzem, hogy még van feladatom, munkámmal, tapasztalataimmal még sokat segíthetek méhésztársaimnak.” A 156 oldalas remek könyv Örményi János szerkesztésében jelent meg. Hasznos olvasmány mind haladó, mind kezdő méhész számára.

Méz-Világ Kft.

Címünk: 2100 Gödöllő,
Isaszegi út 93.
Tel.: (28)-423-013, (28)-423-014
Fax: (28)-423-012
E-mail: info@mezvilag.hu

Méz-, méhészeti termék- és bioméz-felajánlás esetén, kérem hívja a - listán található - területileg illetékes felvásárlót.

Győr-Moson-Sopron	FERENCZY ATTILA	9444 Fertőszentmiklós, Szent I. u. 12	(+36)-(70)-418-1766, (+36)-(70)-386-2860
Vas, Zala, Veszprém	FERENCZ TAMÁS	9900 Körmend, Bercsényi u. 63.	(06)-(94)-411-573, (+36)-(30)-520-8085
Somogy, Tolna	BOGDÁN ÁKOS	8624 Balatonszárszó, Pipacs u. 26.	(06)-(84)-362-696, (+36)-(30)-636-4585
Komárom-Esztergom, Pest nyugati része	PETIK ISTVÁN	2831 Tarján, Rozmaring u. 30.	(+36)-(30)-566-3873
Fejér, Komárom-Esztergom, Pest nyugati része	NÉMETH ZOLTÁN	2465 Ráckeresztúr, Rákóczi u. 15/1.	(+36)-(70)-605-7748
Baranya	PIRGL VENDEL	7668 Keszű, Petőfi u. 136.	(+36)-(30)-264-5036
Csongrád megye	FEKETE ANTAL	6111 Gátér, Dózsa Gy. u. 4.	(+36)-(70)-285-6552
Békés megye	BENCSIK ISTVÁN	5561 Békésszentandrás, Szent László u. 20.	(+36)-(30)-340-6344
Jász-Nagykun-Szolnok, Pest	VARGA JÓZSEF	5231 Fegyvernek, Gyóni G. u. 28/C.	(06)-(56)-480-085, (+36)-(30)-935-8837
Borsod-Abaúj-Zemplén	ELEK GÁBOR	3624 Domaháza, Dózsa Gy. u. 1.	(+36)-(30)-218-2707
Nógrád északi része, Pest északi része	RADOS GÁBOR	2646 Drégelypalánk, Honti u. 8.	(+36)-(30)-229-0401, (+36)-(20)-281-5641
Nógrád déli része	BÁRDOS LÁSZLÓ	3060 Pásztó, Petőfi u. 60.	(+36)-(20)-574-9035, (+36)-(20)-886-8428
Bács-Kiskun, Tolna	ZÁMBÓ SÁNDOR	6440 Jánoshalma, Kápolna u. 71.	(+36)-(70)-367-7061
Heves	LEFLER LÁSZLÓ	3353 Aldebrő, Árpád út 52	(+36)-(30)-360-1875
Szabolcs-Szatmár-Bereg	AGÁRDI IMRE	4233 Balkány, Jókai u. 42.	(+36)-(70)-368-3440
Hajdú-Bihar	HEGYI TAMÁS	4090 Polgár, Ságvári út 49.	(+36)-(20)-323-8357
Mézőzsem	RÉVAI ATTILA	2677 Herencsény, Petőfi u. 4.	(06)-(35)-357-078, (+36)-(30)-430-0992

Propolisz folyamatos felvásárlása

100% RÉPACUKOR és PORCUKOR 25 kg-os kiszerezésben kapható

Aktuális ajánlatunkért és törzsvásárlói kedvezményes árainkért látogasson el a www.mehtap.hu weboldalra vagy keressen minket telefonon.

Kapcsolat: GP-PEX Trade Kft. | gppextrade@gppextrade.hu | Telefon: 06 70 383 32 36
Telephely: 2310 Szigetszentmiklós, Csepeli út 15. (Gazdabolt mellett)
GPS: 47.3586293813 / 19.050433436

BERCSÉNYI JÁNOS
(HAJÓS)

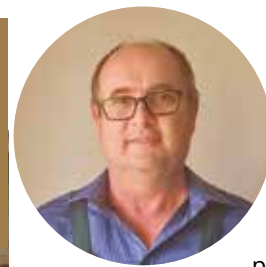
- Nem a méheknek megfelelő, talán eddig egy hetet lehetett méhészkedni. Minden harmadik nap kapták a serkentést, ami nagyon ritka, nem szoktam etetni tavasszal. Gyakorlatilag felélték az enyhe télen megmaradt majdnem összes élelemkészletüket. A fiasítás mennyiségével nincs nagy baj, de etetni kell és sajnos a virágpor is fogytán van. A repce egy hete szinte megállt a fejlődésben, hiszen napok óta 6-10 Celsius-fok a maximum nappali hőmérséklet. Minimum 50%-os az akác fagyás nálunk, korai még biztosat állítani, de inkább a reményem mondja az 50%-ot, a valóság ettől valószínűleg rosszabb. Gyengébben mentem a télbe, mint szoktam, kevesebb léputcával, napraforgótól kezdve gondjaim voltak a beteleléssel, többek között ezért sem jött jól ez a télies tavasz. A szokásos 5% körüli téli veszteségem idén 30% volt.

Milyen volt a tavasz eddig, április 20-ig?

POPOVICS ISTVÁN
(HAJDÚNÁNÁS)

- Nagyon rossz. Kegyetlen az időjárás eddig. Pontosan még nem tudom, mi a helyzet az akáccal, biztos, hogy sérült a fagy miatt, de szerencsére, úgy néz ki, nem mindennütt. Gyengén jöttem ki a télből, ezért sem örülök ennek a rossz időjárásnak. Mindent elkövettünk a méhcsaládok tavaszi serkentése érdekében: lepényeztünk, mézet karcoltunk, szűkítettünk, takartunk. És mint tudjuk, a méhek csodákra képesek, így az időjáráshoz képest, igyekeznek fejlődni, szépen jönnek felfelé. Reméljük az akác is késni fog - ott, ahol nem fagyott el -, mert ha nem, akkor nagy bajok lesznek.

BUZINSZKI ISTVÁN
(MISKOLC)

- A tavalyi rossz szul sikerült betelelés nagy problémát okozott a törzsállományban: 50%-os veszteségem lett. Tudom, mit rontottam el az atka elleni védekezésben. A szaporítás viszont szépen áttelelt. A törzsállomány jelenleg csak ½NB lépén 4-8 fiasítással bír, viszont a szaporításnak már 10 feletti a fias keretek száma. Az idei tavasz ismét rávilágít arra, hogy a méhészkedés milyen nehézségekkel jár. Itt Borsodban alig tudták a tavaszi virágzást kihasználni a méhek az állandó hideg miatt. Ennyire hideg tavasz mifelénk is ritka, ekkortájt már a repce virágozni szokott. Ez a lemaradás meglátszik a családokon is. Az akác helyzete még jobban elkésőbb, mint tavaly volt. Legalább 5 fagyhullám volt az idén, a vázába tett gallyakon egy virág sem lett, csak levelek nőttek ki. Ott tartok, hogy már most csak a napraforgó-mézelés sikerében tudok bizakodni.

KOCSMÁR GÁBOR
(NAGYVÁTY)

- Az az 5 nap, amit eddig tavasznak lehetett nevezni, az jó volt. A többi: az tél. Felemásan jöttem ki a télből, a 420 családból mindössze 20 pusztult el, viszont 40 anyátlan lett, melyeket nyilván fel kellett számolni. Így összesen már soknak tűnhet a 15% veszteség. Itt most azok az akác fák is elfagytak, melyek a korábbi évek késő lehúléseit kibírták - nagy a baj felfelé is. A kedvezőtlen időjárás ellenére szépen fejlődtek a családok. Két hete kezdtem etetni, de csak az élelemhiányos családoknak adtam. De a napokban végig kell pótolnom az állományt a rossz időjárás miatt. Indulni kéne repcére, de nem mond jó időt. Máskor ilyentájt már fedett bölcsőim szoktak lenni, nevelem az első kör anyáit, most pedig még szinte tisztességesen sem tudtam átnézni az egész állományt. Nehéz időszakunk van...

TÓTH CSABA
(VÉRTESSOMLÓ)

- Jól teletem, 10% alatti a veszteségem. Jól indult a tavasz, de aztán jött a hideg. Két hét kimaradt az anyák petezésében, a családok kidobálták az álcákat is. Aztán megint beindultak, de már függetlenül a külső kellemetlen időjárástól, folyamatosan „nyomta” az anya. Virágport abban a néhány napban, amikor tudtak repülni, sokat sikerült betárolniuk. A téli élelem még kitart, de már nagyon várom a jó időt. A Vértes gyakorlatilag elfagyott az állandó telephelyeim körül, és mivel nem vagyok vándorméhesz, maradt a bizakodás a másodvirágzásban. Kitartást kívánok minden méhésztársamnak, mert erre most igazán szükségünk van!

Tavaszi két méhcsaládos felerősítés

A kora tavasz a méhesben a méhcsaládok kiegyenlítésének az időszaka. A méhész ilyenkor készíti fel az állományát a reménytelen hordásokra, legfőként a főhordásra, az akácra. Az alábbiakban egy idehaza kevésbé ismert kiegyenlítési módszert szeretnék bemutatni, melyet három éve használok, és bevált a mi méhészkedési viszonyaink között is (Dél-Alföld). Akácra termelő családdá fejleszthetők vele a közepes családok!

A módszert *dr. Gerhard Liebig* az *Einfach Imkern* című könyvében írja le. Csak rakodókaptárokkal alkalmazható. A német méhész a módszert elsősorban a gyenge családok felhozásához ajánlja. Én közepes családok termelő családdá fejlesztéséhez alkalmazom a következő módon.

Kora tavasszal egy közepes család fészekfiókját egy szép, hordásos napon, késő délután egy erős család fészekfiókjára helyezzük anyarácscsal és egy átyuggatott újságpapírral elválasztva az alsó fészektől. A módszer akkor a leghatékonyabb, ha minél korábban (március elején, közepén) sikerül elkezdeni.

Az erős család „főlöleges” népe átvonul a ráhelyezett családhoz és segíti a fiasítás bővülését. Egy-két nap múlva nézzünk bele a felső fészekbe és szűkítsünk, vagyis csak annyi keretet hagyjunk, amennyit a méhek fednek. Később, az idő haladtával, a felső fiókot folyamatosan bővítjük új lépekkel, illetve, ha szükséges, helyezzünk fel mézteret is. A méhek az alsó fészek kijáróján közlekednek. Etetés és takarás ajánlott.

Amennyiben két hét múlva a családok nem érik el az adott időszak megkívánt fiasításmennyiségét (például cseresznyevirágzáskor 5-5,5 NB keretnyi fias), továbbá maradt még más erős családunk, a különálló erősekből vegyünk el fiasítást és tegyük be az erős családra állított méhcsaláddhoz.

3,5-5 hét múltán, hozzávetőlegesen néhány nappal azelőtt, hogy a felső fészekben a fiasítás egy jó részének a kelése várható, délután, a hordás megszűnése után, vagy alkonyatkor vegyünk le a felső fészket az alsó méhcsaládról. Ha van másik telephelyünk, vigyük oda. Ha nincs, az áthelyezett kaptár kijáratára helyezzünk egy újságpapírt, melyet szurkáljunk meg tűvel, vagy ceruzával, hogy a kijáró méhek egy része kirágyja azt és újra tájolon. Természetesen mindkét családra tegyük fel a méztereket.

Általában az a jó, ha repcehordás elején, közepén (április közepén, utolsó harmadában) már 6,5-7 keretnyi táblás fiasításunk van NB mérettel számolva. Ezek a családok teljes értékű termelő családokká válnak akáchordásra, megfelelő mennyiségű kijáró méhvel.

Tapasztalatom szerint ennek az eljárásnak megvan az az előnye, hogy ha megfelelően párosítjuk a „fejlesztő” és „fejlesztendő” méhcsaládot, kevesebb kaptárbontással tudjuk elvégezni a felfejlesztését.

Figyelem, új módszereket, technikákat mindig csak állományunk kisebb részével próbáljunk ki, míg a pontos menetét el nem sajátítottuk! Jegyzeteljünk, figyeljünk és tanuljunk a hibákból!

Tényleg annyira egészséges a méz? 2.

Sorozatunk előző részében volt szó a kezeletlen és kezelt mézről, illetve az érett és az éretlen méz közötti különbségről. Most két különlegességet, a lépes mézet és a krémmézet szeretném bemutatni. Olvassa el és mondja el, adja tovább az információt a mézvásárlóknak!

Lépes méz

A lépes méz igazi ínycsiklós számítás, ha alkalmunk adódik rá, kóstoljuk meg! A viasznak köszönhetően nem csak élvezeti, de gyógyászati értéke is magasabb, mint a pörgetett mézé, legalábbis egyes természetgyógyászok állítása szerint. A lépes mézben a méz még a hatszögű lépsejtekből található, úgy, ahogy a méhek azt egy viaszréteggel érlelés után lefedték. Fogalmazzunk így: a lépes méz, méz eredeti csomagolásban. Fogyasztása során az ízélmény azért különbözik a kipergetett mézétől, mert a viasz anyagai is benne vannak. Élvezeti értékét növeli, hogy a lép miatt szilárdabb, tömörebb az állaga. Nem minden méhészt termel lépes mézet, számítsunk rá, hogy az ára magasabb, mint a pörgetett mézé. Legnagyobb hátránya, hogy fogyasztását alig lehet abbahagyni.

A krémesített méz

Magyarországon alig ismert, de egyre inkább találkozunk vele a piacokon. Állaga szobahőmérsékleten krémes, lágyan kenhető. Amennyiben nem hőkezeléssel krémesítették, nemcsak élvezeti értéke magas, de megvannak benne a mézre jellemző enzimek és egyéb fontos anyagok is.

A mézek közül a repceméz természetes kristályosodása során is viszonylag gyorsan krémszerűvé válik például a napraforgómézzel ellentétben, melynek a kristályosodás során viszonylag nagy kristályai keletkeznek. A krémesítés során a repcemézet még „lágyabbá” lehet tenni, illetve a napraforgóméz kellemesen kenhetővé válik.

A krémméz jó alternatíva azok számára, akik - a kristályosodás elkerülésére - a mézet nem szeretnék folyamatosan melegen tartani vagy időnként felolvasztani, de fontos számukra, hogy könnyen fel tudják használni a mindennapokban.

A krémmézet a méhészt úgy állíthatja elő, hogy a még folyékony mézet egy-két kanál apró mézkristállyal (korábban már krémesített mézzel) „beoltja” és amikor beindul a kristályosodás, naponta folyamatosan egy speciális „kristálytörő” szállal kavarja 8-10 percen keresztül egészen addig, míg a méz krémes állagúvá nem válik (5-10 nap).

Az oldalt írta: Hevesi Mihály

Kezdőknek! Haladók is olvashatják... 4.

A 11 éve elhunyt *Sajermann Géza* írásaiból idézünk fel „Sárguló írások” sorozatunkban. Géza bácsi hosszú éveken keresztül publikált szaklapunkban. Az alább olvasható írása 1983-ban, a Budapesti Apimondia Kongresszus évében jelent meg.

Az akác a legfontosabb méhlegelő

Május hónap a méhészet legfontosabb ideje, az ekkor virágzó akác mézélése és kihasználása dönti el a méhészkedés sikerét. Régi megfigyelések szerint akkor számíthatunk bő nektártermésre, ha az előző őszen jól beázott az akácerdő talaja és minél később kezd virágozni. A kései virágzás elkerüli a fagyoszentek körüli hűvösebb időjárást. Az akác akkor mézél jól, ha a nappali hőmérséklet 25-28 °C körül alakul, és éjszaka nem hűl le a levegő 13-14 °C alá. Előnyös a mézélésre még a virágzás alatti kisebb, nem závorszerű eső is, ha meleggel párosul. Az akácvirágzás kezdetén a behordott nektár mennyisége csekély, majd egyre nagyobb súlygyarapodásokat mérünk. Amikor az akác virágzása csúcán van, akkor a legnagyobb a hordás, amit dandárnak nevezünk, ilyenkor nem ritka a napi 10-15 kg-os súlygyarapodás sem.

Méhcsaládok berendezése akácra

Akác előtt a méhcsaládokat be kell rendezni mézélésre. Bő helyet kell adni a méheknek a begyűlő nektár raktározásához és érlelésére is. A méhek által begyűjtött nektár cukortartalma 35-38%-os, tehát jelentős mennyiségű vizet tartalmaz, és ahhoz, hogy ebből a híg nektárból méz legyen (81% cukor és 19% víz) sok vizet kell a méheknek elpárologtatni.

Rakodóban attól függően kell a családokat berendezni, hogy nagy keretes egyenlő lépes kaptárban vagy alacsony keretes kaptárban méhészkedünk. Magas keretű kaptárban a mézkamrát több módon is megnyithatjuk.

Fejeléssel a fészekre egyszerűen ráhelyezzük a mézkamrát. A fészkek és a mézkamra közé anyarácst helyezünk. Erős méhcsaládoknál alkalmazható és csakis akkor, ha a rajzás még nem ébredt fel. Fejeléssel helyezzük fel a hizlalt léppel rendelkező félfiókokat is, de itt nem kell anyarácst használni. A mézkamramegnyitás legjobb módszere az átfüggesztés. A méhcsalád fészkéből 3-4 fedett fiasításos lépet kiveszünk és a mézkamra közepére helyezzük. A fiasításos lépek közé üres kereteket nem szabad kezdetben rakni. A mézkamra fiasításos lépjeit csak akkor tűzdelhetjük meg, ha már a mézkamra kereteit is bőségesen takarják a méhek. A fészekbe a kivett fiasításos keretek helyére mülépet teszünk. Itt is helyesebb, ha a fiasításos keretek mellé kerülnek a mülépek és nem közéjük. Mikor már a fedett fiasításból bőven kelt ki méh, akkor megtűzdelhetjük a fészkek fiasításos kereteit is.

Az alacsonykeretes rakodók fészekrendezése többféle is lehet:

- Az anyát megkeressük és a legfelső fiókba rakjuk 3-4 fiasításos kerettel együtt. A fiók kereteit müléppel egészítjük ki, két takaró mézes-virágporos kerettel együtt. Később az akácvirágzás idején a fiasításos kereteket kicseréljük mülépekkel, melyet eddig az anyás fiókban tároltunk. Az anyás fiók után anyarácst következik.

Fentről lefelé a második fiókban üres lépek és mülépek vannak. A harmadik fiókban maradnak a mézes keretek. A negyedik fiókban fiasítás van. Az innen kivett fiasításos keretek helyére a szélekre üres kereteket teszünk. Az ötödik fiókban fiasításos és virágporos lépek vannak.

- A kétfiókos fészkek esetén fiókcserével a nyílt fiasításos kereteket alulra helyezzük. A két fiók közé mülépes és fedett fiasításos keretek kerülnek, majd anyarácst teszünk a két alsó fiókra. Alulról a harmadik fiókban maradnak a mézes keretek. A negyedik, és ha szükséges, a többi fiókba üres kereteket teszünk.

Fekvőkaptárban is sokféle módon rendezhetjük be a méhcsaládokat akácra. Ennek legismertebb módjai:

- Középre zárt fészkek: a 24 keretes fekvőkaptárban középre két anyarácst közé kerül az anya 2-3 fiasításos léppel és 3-4 mülépes kerettel. Az anyarácscok mellé kerülnek két oldalra elosztva a fiasításos keretek úgy, hogy az anyás részhez közelebb legyenek a nyílt fiasítások, majd a fedettek. A kaptáron csak a két mézkamrarészen van kijárónyílás, később a középső szakaszban is adhatunk kijárót.
- Fészkek-helycserés berendezés. Az anyát a kaptár egyik végébe rekesztjük 12 keretre az anyarácscsal. A vándortanyán csak az anyás részen nyitunk kijárót. A fészekben 3-4 mülépet is helyezzünk el. A hordás megindulása után, mikor már a méhek betárolják a fészket, áthelyezzük a kaptár másik részébe és helyére pedig az üres keretek kerülnek. Az anyás rész néhány nap múlva kijárót kap.
- Oldalra zárt fészkek általában kétanyás NB kaptárakban alkalmazható. Az anyákat két oldalra 3 keretre korlátozzák anyarácscsal. A háromkeretes szakaszba 1 mülépet helyezünk, 1 virágporos mézes lépet és azt a keretet, amelyen az anyát megtaláltuk. Később újabb mülépet adhatunk a kis szakaszban, lépcserével egybekötve.
- Fészkek-mézkamrás berendezés. Az anyát megkeressük és kerettel együtt az új fészkekbe tesszük. Az anyás részben még adunk mézes-virágporos lépet és mülépet. Az anyarácst szabadabbá tesszük. A kivett fiasításos és virágporos 1 lép helyére üres lépet teszünk. Az anyák korlátozását minden esetben (átfüggesztéskor is) az akácvirágzás előtt 10 nappal kell elvégezni, hogy mire az akác elvirágzik, a fiasítás kikeljen és egyre több üres sejt legyen a hordás idején.

Pörgetéssel ne várjuk meg a hordás végét, mert a hirtelen megszűnő hordás után a méhek erősen kutatnak és könnyen rablás törhet ki. Akkor pörgessünk, amikor a méz kellően beérett. Ennek jele, hogy a lépet rázva a méz nem fröccsen ki, sőt a sejteket le is pecsételik a méhek.

Lejegyezte: Ruczek Mária

Emlékeztető

Elérkezett a termelő méhészek számára a legfontosabb hónap, a május. Hazánkban a legtöbben vándorolnak, akár többször is ezen időszakban, hogy a lehető legjobban ki tudják használni a remélhetőleg fagykármentes méhlegelőket. Ezzel előállítva a méltán híres akácmézünket, mely a legtöbb, méheket gondozó ember számára az éves bevétel jelentős részét teszi ki.

A hideg márciusi időjárás következtében a legtöbb helyen megálltak az anyák a petézéssel, akár 5-10 napra is. Emiatt a hónap végére sok családnál csak fedett, kelő fias és pete volt, ez jelentős visszaesést okozhat méheink életében. Sokak számára vannak sarkalatos időpontok az anyakorlátozással kapcsolatban. Itt nem foglalnék állást ebben a témában, hisz mind a fekvő, mind a rakodó rendszerben alkalmaznak bevált stratégiákat. Én NB18-as kaptárakkal dolgozom, az anyarácscos szűkítést 4-5 keretre is jó megoldásnak gondolom, de a fészkek és a méztér 2-3 műléppel végzett elválasztását is jó opcióként tartom számon. A legfontosabb a megfelelő korösszetétellel rendelkező népes család elérése a hónap közepére, ami a maximumot tudja kihozni a virágzás időszakából.

Május első napjai a legtöbbünk számára rendkívül intenzív munkával telik. Jelen állás szerint (április első napjai), a déli akácvirágzás kezdetét a kollégák május 8-12. közé várják. Ezt jelenleg nem vehetjük ténynek, hiszen a tartós 20 Celsius-fok feletti hőmérséklet ezt előrébb hozhatja, pár erősebb hidegfront viszont jelentősen tolna az időpontot. Fontos elérnie a méhésznek azt, hogy a családjaik készen álljanak. Utoljára még elvégezhetünk állományszintű egyenlítést a hónap elején. Itt - amellett, hogy megfelelő kondícióba hozzuk méheinket - fontos szempont a rajzásgátlás is. Ha a rajzási láz már úrrá lett a családunkon, sajnos az meg fog látszani az eredményeken, hiába bölcsözzük őket akár 3-4 naponta is, jelentős termés kieséssel számolhatunk. Ha egységes, erős állományunk van és a rajzásgátlás miatt elvett fias keretek számára nincs megfelelő hely, akkor készítsünk böngészett rajokat. Május elején a legcélszerűbb érett bölcsők beadásával anyásítani, de ha már rendelkezésünkre áll párzott anya, az is tökéletes megoldás.

A lehető legegyszerűbb módja a kis család elkészítésének, ha veszünk 2 keret fedett fiast és 2 mézes virágporost, második keret helyére tehetünk akár műlépet is, így kész is van az 5 keretes szaporításunk. Fontos, hogy csak fedett fiasításos kereteket használjunk, mert a nyitottra a család bölcsőt fog húzni és megeshet, hogy előnyben részesítik a beadottal szemben. Az előbbi számok NB keretméretre vonatkoznak, de Hunornál is megfelelő, ½NB méreten értelem szerűen kétszeres szorzóval dolgozunk. A legjobb, ha az összeállított kis családot röpkörzeten kívülre szállítjuk. Az elkészítést követő második napon adjuk nekik a „kopogós” bölcsőt, melyből 14 nap múlva, sikeres párzás esetén, már petézni fog az anya. Párzott anya esetében a fias keretek közé tesszük a zárkát, miután a méhek már nem támadják, átállíthatjuk „szoktatósra”, majd „kirágósra”. A megfelelő körülmények biztosítása mellett az új család már termelő lehet napraforgóra.

Sok méhész vándorol akácra, nem mindenki számára adott a megfelelő méhlegelő az állandó telephelye közelében. Vándorlás esetén figyelni kell arra, hogy lehetőleg ne legyenek virágzó

repcetáblák a közelben, mert egy esetleges korai letelepedés-kor könnyen rátájolhatnak a méheink. Célszerű a hónap első napjain elvégezni a kiszemelt hely előkészítését. A terület tulajdonosával történt egyeztetés előtt semmiképp se kezdjük el a munkákat. Továbbá javasolnám a kapcsolat felvételét a helyi önkormányzattal is, naprakész információkat szerezhetünk az esetleges zárlatokról, permetezésekről. Minden méhész érdeke, hogy mindig csak átvizsgál, egészséges állománnyal keljünk útra, a helyileg illetékes méhegészségügyi felelős által kiállított állatorvosi igazolás birtokában. Az önkormányzati bejelentkezést is kötelező megtenni, a vonatkozó jogszabály szerint a vándorlást követő 72 órán belül. A korábbi írásaimban is említettem, hogy én azt javaslom, hogy ezt tegyük meg 1-2 nappal a megcélzott hely elfoglalása előtt, a fentebb említettek miatt. Végezzük el a kaszálási, tereprendezési munkákat, valamint tegyünk ki itatókat is. Fontos továbbá a táblák kihelyezése időben, mellyel a kollégák számára is jelezhető, hogy a terület már foglalt. Nem érdemes egymás „nyakára” települni, mivel mint minden méhlegelő, az akác is könnyen túlterhelhető.

Hogyan állapítsuk meg, hogy pontosan melyik nap is érdemes útra kelni? A kiszemelt erdőt folyamatosan figyeljük, menjünk beljebb, semmiképp se a több napsütést kapó útszéli fákat tekintsük mérvadónak. Ha a virág már fehér babos állapotban van, akkor tudhatjuk, hogy maximum 5-6 nap és indulni kell. A nyílást követő 1-3 napban a szirmok keménysége miatt a méhek még nem tudnak hozzáférni a nektárhoz, viszont ilyenkor már érezhetjük a kellemes akácillatot. Álló méhészeknek célszerű az első „mérleges” nap után elvégezni a tisztító pörgetést, hogy valóban tiszta legyen a mézük. Akik vándorolnak, a szállítás napján a régi helyükön veszik el a mézet, vagy pedig közvetlen a lepakolás után az új helyszínen. Ha az időjárás is kedvez, méheink naponta akár 5-10 kg-nyi nektárt is hordhatnak. Figyelni kell a begyűjtött mennyiséget, és ha szükséges, pörgessünk. Ezzel is serkentjük családjainkat, valamint rajzásgátlásnak is tökéletes.

Az akácméz elvétele után javasolt egy atkagyérítő beavatkozás elvégzése. Fontos, hogy minél hamarabb legyen egy számszerűsíthető adatunk a családjainknál lévő parazitákat illetően. Ezért mindenképp javasolt a kontroll, vagyis a lehulló atkák számolása. Ez alapján megközelítőleg pontosan megbecsülhető a fertőzés mértéke, mely irányadó lehet számunkra a további stratégiák felépítésre.

Minden kedves méhész kollégámnak kívánom, hogy kedvezzen az időjárás a méhek és saját magunk számára is. Nehézséget a kaptárakba!

Csere Tibor János
Bogviszló

Tanulni, tanulni, tanulni!

A Méhesről-méhesre rovatba szántam ezt a beszélgetést, de némiképp rendhagyó lett - ugyanis most arra voltam kíváncsi, hogyan látja a kezdőket egy tapasztalt méhész. Egy olyan méhész, aki nap mint nap önzetlenül segíti tanácsaival a méhészkedni vágyókat, úgy, ahogyan annak idején őt is segítették – csakhogy ő a virtuális térben végzi ezt a munkát. Ma már nem kerülhetjük ki az internetet, életünk szerves részévé vált. A gyorsan elérhető információ könnyű tudást ígérhet. De milyen módon lehet igaz ez a méhészetben? *Ádám Pétert* kérdeztem erről, aki egy Tokaj-hegyaljai kis faluban él, a Zemplén lábánál fekvő Golopon.

• *Mióta foglalkozol méhészettel?*

- Kicsiny falunkban nincs és nem is volt hagyománya a méhészkedésnek. Szüleim, mint sokan mások, állatokat neveltek háztájiban és szőlőt termesztettek. Én is ebben nőttem fel. Galamb- és díszbaromfi-tenyésztés volt a hobbim a munkám mellett. Szerencsén dolgozom egy élelmiszeripari gyárban karbantartóként. Első találkozásom a méhekkel 12 éve volt.

Jelenleg 100 család körüli állománnyal méhészkedem, egy-séges 10 keretes 1/2NB rakodóban. Hunor családokkal kezdek, mivel a mentoraim is Hunorral dolgoztak. Azt vallom, hogy a kezdőnek azzal érdemes kezdeni, amivel a mestere is dolgozik. Nagyon szerettem a Hunorral dolgozni, nem mondhatom, hogy a legjobb keretméret, hisz nem dolgoztam minden keretmérettel, így nem tudok objektív véleményt mondani. Sokan megfélemlenek erről, mikor véleményeznek kaptár- vagy kerettípust, vagy egy technológiát. Én csak arról mondom véleményt, amit próbáltam. A Hunor a méhek és a fiasítás számára rakodó rendszerben az egyik legmegfelelőbb méretű keret.

Azonban engem is utolért a magyarok népbetegsége: derékfájós vagyok. Így miután már elértem egy bizonyos családszámot, és a mentorom megmutatta, mennyire megkönnyíti a munkát a szöktető, az egyenlőlépes Hunort nem bírta a derekam. Ekkor váltottam Hunor fészek + 1/2NB méztérre. Ezt is nagyon szerettem, sok-sok előnye van. Ekkor még fokozatosan fejlesztettem a családszámot, s úgy alakult, hogy mikor felszökött az anya a méztérbe, készítettem belőle 1/2NB-s családot. Előfordult, hogy nem volt előkészítve Hunor keret, alacsonykeret viszont igen, így arra ütöttem rá rajt. Szép lassan egyre több félkeretes családom lett, s valahogy ráéreztem az ízére, éreztem az előnyeit. Mivel már fele-fele arányban voltak a családok, döntenem kellett a könnyebb és egységes kezelhetőség érdekében, hisz munka mellett nagyon ki van számolva az idő. Nagy részben az átfüg-

gesztés lehetősége miatt döntöttem az 1/2NB családok mellett, és a következő szezonban átfejlesztettem mindet.

• *Hogyan emlékszel vissza a kezdetekre?*

- Egy sorsszerű nap volt, hisz teljes fordulatot hozott az életemben. Egy májusi hajnalon füvet nyírtam a kert gyümölcsös részében és akkor fedeztem fel egy almafára telepedett rajt. Első gondolatom az volt, hogy szólok egy méhésznek, de akiket ismertem, őket nem akartam kora reggel zavarni, főleg mivel tudtam, hogy kicsi gyerekük van. Igazából fogalmam sem volt, mi a teendő, de eszembe jutott, hogy gyerekkoromban láttam egy méhészt, aki egy foci pályára mellől befogott egy rajt, míg én ott

báméskodtam mellette. Emlékszem, hogy akkor is mennyire lenyűgözött az a kis jószágok által formázott „gömb”. Ezért kerestem egy kartondobozt, és azt tettem, amit azóta senkinek sem ajánlok, hajadonfőtt, pólóban beleráztam a rajt a dobozba, rátettem a tetőt és elfutottam. Szúrást nem kaptam. A dobozon volt vágva egy kijáró, úgy, hogy a lehajtott kartonpapírt használhatták röpdeszkanak. Mikor melegeedett az idő, ámulattal gyönyörködtem a dobozból ki-be járó méhecskében és megszületett bennem az elhatározás, hogy megtartom a méheket, és gondozni fogom őket. Mai tudásommal ezt sem ajánlom senkinek. Felhívtam egy méhészt, akit pár napja ismertem meg, hogy kölcsönkérjek tőle egy kap-

tárt, amit majd mintának használva készíthetek magamnak saját kaptárakat. Örömmel segített, és ma már azt is tudom miért. Nem kölcsön, hanem ajándékba adott egy nála már nyugdíjba vonult 11 keretes Közép-Boczonádi kaptárt, amit el is hozott és segített átrakni bele a méheket. Szomorúan vettem tudomásul, hogy ez a család másnapra tovább állt. Ismét telefonáltam neki, mert szerettem volna tudni, hogy miért történt ez. Ő pedig látva lelkesedésemet megajándékozott egy ötkeretes kölyökcsaláddal. *Strek Feri* volt ez a méhész, akinek azóta is hálával tartozom. Másik mentoromat a következő szezonomban ismertem meg.

Tavasszal vettem tőle egy családod, és Feri javasolta, hogy járjak el hozzá, mert nagyon jó méhészt, sokat tanulhatok tőle. Így hát megkerestem, hogy felajánljam segítségemet a tanulásért cserébe. Sokat beszélgettünk, beszélgetve tanított. Ő volt Spisák Pisti, akitől sok éven keresztül szinte mindent tanultam.

Ebben az évben fogtam rajokat és szaporítottam is, a télnek már 11 családdal mentem. Télen is feljártam Pistihez, aki megkért, hogy tavasszal menjek hozzá méhészkedni, hisz már tudok önállóan is dolgozni, és fizetne is érte. Nagy megtiszteltetés volt második évemben ilyen elismerést kapni. Elvállaltam, hogy bármikor szívesen megyek, amikor csak szól, de pénzről szó sem lehet. Következő tavaszon szinte minden szabadidőmben ott voltam, mikor szükség volt rám, ezért akác után kaptam tőle 6 szaporítást, amit együtt csináltunk. De nem 2-3 kerettest, hanem 8 fias és két takaró léppel, bölcsővel! Ezek a családok napraforgón már termeltek. A következő tavaszt már 34 családdal kezdtem. Ez volt az a pont, mikor már értettem annyira a méhekhez, hogy tudjam, mennyi mindent kell még tanulnom. Azt gondolom, hogy tanulnom is kell mindaddig, amíg a méhek között leszek. Hálával gondolok erre a két méhészre, akik fogták a kezem a kezdeti lépésekkor, és önzetlenül segítettek, amiben csak tudtak. Ezért is nem értettem, mikor közösségi oldalakon segítség helyett sok esetben csak bántást és gúnyolódást kaptak kezdő méhészek, s akkoriban ez volt leginkább a tendencia.

• **Elindítottál egy csoportot egy közösségi oldalon, ami kifejezetten a kezdő méhészekért jött létre. Mi készítetted arra, hogy ez a csoport megvalósuljon?**

- Sokan így tudják, de az igazság az, hogy egy fiatal méhészt hozta létre és kért fel, hogy legyen adminisztrátora a csoportnak. Igaz, ő már nem aktív és méhei sincsenek már. Ekkor ez a csoport még egy volt a többi hasonló kezdő csoport között. Azért vállaltam el, mert többnyire azt láttam, hogy nem igazán tudnak és mernek kérdezni a kezdők, mert kapnak hideget-meleget. Én mindig másképp álltam ehhez: akinek tudtam és amiben tudtam, segítettem. Ezzel a csoporttal is az volt a probléma, mint a legtöbb kezdőknek létrejött csoporttal, hogy a „vak vezet világtalant” mondás volt rá a jellemző. Ezen is változtatni akartam, ezért meghívtam több olyan, általam nagyra becsült méhészt, akiről tudtam, hogy segítőkészek és a tudásuk is megvan ahhoz, hogy segíteni tudjanak. Ezután felállítottam etikai szabályokat és betartattam azokat. Pár legfontosabb szabály: segíts, oktass, és ne kioktass; a segítséget kérni kell, megköszönni és nem követelni; személyeskedésnek, politikának nincs helye a csoportban. Az motiválja most is a munkámat, hogy tetszik vagy sem, de a mai fiatalok már mindent az internetről akarnak megtudni, és szükséges a segítségük, ha nem akarunk atkatelepet, zárlatot a méhesünk közelében. Az a meglátásom, hogy a méhészetet igazán biztonságosan az internetről megtanulni nem lehet, csak mentorral és csak a gyakorlatban, azzal, hogy „saját kárunkon akarunk tanulni” a méhészetben nagyon veszélyes, hisz tudatlanságból adódó rossz döntéssel veszélybe sodorhatjuk más megélhetését a közelünkben. Az tény, hogy a csoport a kezelésem alatt ezerpárszáz tagról kilencezer fölötti tagsággal rendelkező csoporttá nőtte ki magát, sok-sok nagy tudású méhésszel, rengeteg információval szolgálva a közösségnek.

• **Melyik az a területe a méhészetnek, amelyben a legnagyobb segítségre van szükségük a kezdőknek?**

- Az elindulás. Kezdeti tanácsok, hogy mivel jár ez a szakma, mennyire felelősen kell belevágni, mennyire költséges, hogy a megtérülésig évek telhetnek el, s a bevétel utána sem teljesen biztos. Meg kell érteniük, hogy a méhek szeretete nélkül nem sza-

bad bele se kezdeni. S ha ezután is belevág, akkor a legfontosabb a méhegészségügyi ismeretek és az alapfogalmak megismerése. Nélkülözhetetlen, hogy ezeket gyakorlatban is lássa, ezért fontos egy jó és tapasztalt mentor. Mentort is nehéz találni, hisz aki melékállásban méhészkedik, az a munkahelyéhez kell, hogy igazítsa a méhek kezelését, és mivel ott kevesebb is az idő, nem biztos, hogy van ideje, türelme oktatni egy kezdőt. Akik főállásban végzik, azok is túlterheltek, hiszen ha azt az értékű bevételt akarják elérni, mint 10-15 éve, akkor a stagnáló mézárak vagy a rossz termés miatt az állományt kell bővíteni, de sajnos a bővítés mértéke a jelenlegi környezeti változások miatt nem lesz arányos a mézhozam növekedésével. Ezért a főállású méhészek közül is egyre kevesebben tudják vállalni a mentor szerepét. Az OKJ-s képzések megszűnésével annyi lehetősége se maradt a kezdőknek, mint eddig, hisz ott egy jó képzésen a megfizetett oktató tartott gyakorlati oktatást a tanulóknak. A kezdő méhészt csoportban volt egy felvetésem, hogy az OKJ megszűnésével keletkezett űrt lehetne pótolni egy jól megszervezett és szabályozott mentorprogrammal, ahol az arra érdemes méhészek át tudnák adni tudásukat a szakma iránt érdeklődőknek. Egy ilyen mentorprogram elvégzése utáni méhegészségügyi vizsgát téve a kezdők nagyobb biztonsággal vághatnának bele a szakmába, mind maguk, mind a környékükön méhészkedők megnyugtatására. Emellett szükség van az online térben is a tudás megosztására, hisz egy-két szezon után döbben rá a méhészt, hogy mennyi mindent nem tud még. Az ilyen fórumokon az ország minden táján alkalmazott technológiát meg lehet ismerni. Az új dolgok bevezetése is felgyorsult, ezért is fontos, hogy minél több segítő szándékú, tapasztalt méhészt legyen a csoportban, hisz a „zsákutcák”, a nem kiforrott, legrosszabb esetben káros technológiák is hamar elterjednek. Ezért kell egy komoly kontroll, ahol az új módszereket alaposan át lehet beszélni, vita s veszekedés nélkül.

• **Milyen tipikus hibákat szoktak véteni a kezdő méhészek?**

- A csoportban megjelent megosztások és hozzászólások alapján úgy gondolom, hogy az atkairással kapcsolatos eljárásokban hibáznak a legtöbben. Jellemző az, hogy egy adott szert az ajánlottak szerint alkalmazták, mégis elpusztul a család ősszel vagy télen, pedig volt élmük. Sajnos itt is a gyakorlatlanság és a mentor hiánya a legfőbb ok, ugyanis nem értik azt, hogy mit miért kell csinálni. Sose volt gondom az atkával. Az első években a mentorem mindig szólt, ha rendelt atkairtó szert, és megrendelte nekem is, ha kértem. Majd elmondta, hogyan és mikor használjam, s miért! Hogyan számláljam az atkát. Majd elmondta, hogyan, mivel végezzük a kontrollt. Akkor még amitrázzal ködöltünk, amíg nem volt saját készülékem, az övét adta kölcsön a bekevert anyaggal együtt. Mikor vettem olyan készüléket, mint az övé, segített megmérni, mennyi az elködölt vivőanyag fújasonként és ahhoz számoltuk ki, hogy mennyi hatóanyag kell családonként a készülékembe a hordozóanyaghoz, ezután használtam a saját készüléket.

A másik ilyen tipikus hiba, amibe én is belekóstolhattam, az a rajzágatlás és a rajzás megelőzése. Meg lehet tanulni, lehet ismerni a lépéseit, de kezdőként 10 családból 9 rajozni akart, hiába bölcsőztem és néztem át gyakorlatlan szemmel, abból a 9-ből 5 kirajzott pár napon belül, a másik 4 pedig alig hordott. Az is probléma, hogy sokan (és nem csak a kezdők!) nem tesznek különbséget a rajzágatlás és a rajzás megelőzése között. Ennek jelentősége akác előtt és főhordásban van, az akác virágzásakor. A rajzágatlásnál, mikor bölcsőzünk, a család már rajzási lázban van, nem hord úgy, mint egy olyan család, ahol nem hagyjuk, hogy kialakuljon a rajzási láz.

Az is gyakran előfordul, hogy azt gondolja a kezdő, már mindent tud. Több évtizedes rutinnal rendelkező méhészek is tanulhatnak és tanulnak is sokat. Írtam már, hogy ahhoz szükséges egy tágabb tudás, hogy tudd, mennyi mindent nem tudsz még.

• **Úgy látom, jelentősen átalakult az utóbbi években a méhészeti tevékenység elkezdésének módja. Korábban bevett szokás volt, hogy a leendő méhész elszegődött egy idősebb mellé, akinek a szárnyai alatt inaskodhatott, amíg megtanulta az alapokat. Ma egyre inkább más forrásokból tanulnak a méhészkedni vágyók. Mi lehet ennek az oka, illetve mik az előnyei és hátrányai ennek a változásnak?**

- Említettem korábban is, hogy nincsenek már, legalábbis kevesen vannak, azok a tapasztalt méhészek, akik kényelmesen, nyugodtan dolgoznak a méhesben és örömmel veszik, hogy ott van mellettük valaki, akivel foglalkozni kell, akit tanítani lehet, akinek megmutogatják részletesen, mit, hogyan és mikor kell tenni a méhészetben. És a most méhészkedni kezdőknek sincs „igénye” erre. Mind a két jelenségért szerintem a felgyorsult, túlpörgött világunk a felelős. A méhészeknek, akik főállásban ebből élnek és próbálják a méhészetből eltartani családjukat, megnőtt a munkájuk, s több lett a tennivalójuk. Hiszen ha ugyanazt a bevételt és életszínvonalat akarják megteremteni a méhészetből, amit ezelőtt húsz évvel, ahhoz a szükséges családszámot minimum meg kell duplázni, s a megduplázott családszámhoz több mint dupla annyi munka kell. Nincs idő és sok esetben türelem egy mellettem bukdácsoló, kérdezősködő kezdő méhészszel foglalkozni. Sok esetben hallottam olyat, hogy mire a kezdő olyan szintre fejlődött, hogy már tudott volna hasznosan is segíteni a mentorának, nem ment, mert úgy gondolta, hogy inkább a saját méheivel foglalkozik.

A fiatalok szempontjából is megváltozott a világ. Ma már úgy nőnek fel, hogy az internet ott van a zsebükben és azon minden megtalálható, és ők ott is keresnek mindent. Nincs ez másképpen a méhészet elkezdésével sem. Persze ennek megvan az előnye is. Könnyebb információhoz jutni, hamarabb értesülhetünk új technológiákról, módszerekről, szélesebb körben ismerkedhetünk a méhészetrel. Hátránya? Mint ahogy könyvből, úgy internetről sem lehet megtanulni méhészkedni, viszont a könyvekkel ellentétben az internet világában rengeteg az önjelölt próféta, akik sok esetben káros dolgokat mutatgatnak videómegosztókon és más csatornákon. Egy kezdő méhész sokszor nem tudja mérlegelni és megítélni, mi a hasznos és mi a helytelen tanács és tanítás. Ehhez kell a mentor, akivel át lehet beszélni a hallottakat s látottakat. Ezért jobb egy fórum, mert ott a tapasztaltabb kollégák kivesézik az új dolgokat, sok esetben lerántják a leplet a badarságokról. De még így sem fekete vagy fehér, hiszen egy technológia, ami hasznos egy térségben, egy tájegységben, nem biztos, hogy működni fog nálunk is... Ezért fontos, hogy fórumokon segítsünk és ha kell újra leírjunk egy tanácsot, hisz azzal a kezdő röpkörzetében, a méhekből élő kollégáknak is segítünk. Ezt próbálom mindig szkolni a csoportban a ritkán megszólaló, tapasztalt kollégáknak. Ezért is lenne fontos egy szabályzott, jól megszervezett és ellenőrzött mentorprogram.

• **Hogyan látod a kezdő méhészek helyzetét a méhésztársadalomban?**

- Nem egyszerű. A méhészet jövedelmezősége jelentősen csökkent az elmúlt éveken. Mire egy kezdő olyan szintű tudásra és tapasztalatra tesz szert önjelöltségéből, hogy meg tudjon élni a méhészetből, addig csak másodállásban végezheti a tevékenységét, sok év telhet el folyamatos fejlesztésekkel és beruházásokkal, ami fel is emésztja a méhészet bevételének jelentős részét.

Ezért ez a mai világban támogatás nélkül, csak főállás mellett lehetséges. És itt kezdődik az ördögi kör, ugyanis főállás mellett kevés esetben van lehetőség akkora állomány kezelésére, ami meg tudja teremteni egy főállású vándorméhészet anyagi feltételeit. Ezért a most kezdőknek, ha nem adottak a lehetőségek egy tá-

mogatásra, marad a méhészet másodállásban vagy hobbiként. Jelenleg nagyon bizonytalan a méhészet jövője, évek óta nem volt egy méhészeti szempontból kiugró vagy jónak mondható szezon a tavaszi fagyoknak, a szárazságnak vagy az időjárási anomáliáknak köszönhetően. Ezért kölcsönre alapozni egy méhészeti főállás beindítását nagy bátorság. Sokunknak - így nekem is - csupán álom, hogy csak a méhekkal foglalkozhassunk, hisz ez már több mint hobbi, több mint egy mellékállás, ez szenvedély, egy életforma, de nagyon távolinak tűnik jelenleg, hogy teljesülhessen ez az álom.

• **Milyen tanácsot, tanácsokat adnál annak, aki egyelőre csak fontolgatja, hogy belevágjon ebbe a szép szakmába?**

- Próbáljon mentort keresni, de ha nem is mentort, akkor legalább keressen fel egy méhészetet és nézzen bele egy nyitott kaptárba, hogy azt fogja-e látni, amit gondolt, vagy megretten és lemond az elképzeléséről. Ha megcsapja a kaptárrillat és beleszeret, mihamarabb győződjön meg arról, hogy allergiás-e a szúrára, mert ha igen, akkor minden nap életveszélynek van kitéve. Ha már ezeken is túljutott, akkor szokjon hozzá a gondolathoz, hogy fog szúrásokat kapni, lesz mikor nem fog kinyílni a szeme és úgy fog kinézni, mint egy bokszoló egy elveszített meccs után, és este kiesik a kezéből a kanál. Aki pénzt és anyagi biztonságot lát a méhészetben, az hozzá se kezdjen, itt elhivatottság kell, és el kell tudni fogadni, hogy pár évig csak a meló, a meló és a költségek. Majd egy idő után már meg tudjuk termelni a beruházások és a fenntartáshoz szükséges kiadások fedezetét. Újabb pár év, és ha szerencsénk is van, akkor bevételünk is lehet. Összefoglalva: mindenképp keressen egy biztos munkahelyet, aki méhészkedni akar, egy jó mentort, és legyen türelmes. Fokozatosság kell a családszám és a vállalt munka szempontjából is. Utolsó, de legfontosabb tanács, nem csak a most kezdőknek: tanulni, tanulni, tanulni!

Szűcs Andrea
Abaliget

MINDEN, AMIT A MÉHÉSZEKNEK ADHATUNK

ALPHA VET

MÉHÉSZETBŐL JELES

www.ameheszet.hu

MÉHPATIKA FORTE NAF OLDAT

Természetes anyagokat tartalmazó gyógyhatású készítmény.

Varroa destructor atkaszám jelentős csökkentésére.

Költésmeszesedés (ascospheriosis) megelőzésére.

NONOSZ

Természetes anyagokat tartalmazó gyógyhatású készítmény.

Hatékony megoldás **Nosema ceranae** és **Nosema apis** fertőzés megelőzésére.

Nyúlós költésrothadás megelőzésére, **Varroa atkafertőzés** ritkítására.

APIS PLUS

Növeli a méhek tisztálkodási ösztönét. **Természetesen véd a peszticidek mérgező hatásaival szemben.** **Növeli a méz mennyiségét.** **Megnöveli a méhek áttelelési arányát.** **Teljesen természetes.**

Kizárólagos forgalmazó: AlphaVet

TÁMOGATOTT
TERMÉKEK

VarroMed

5 mg/ml + 44 mg/ml
mézelő méhek részére
555 ml.

- az oxálsav-dihidrát és hangyasav hatékony kombinációja
- használható egész évben
- használható fiasítás mentes téli időszakban
- használható tavasszal és nyáron fiasítás jelenléte mellett is
- organikus méhészetekben engedélyezett
- használata kényelmes és egyszerű

A VarroMed hatékonyságát terepvizsgálatokban tanulmányozták különböző klímával, kontinentális és mediterrán éghajlattal rendelkező európai országokban.

Minden helyszínen 20 tesztcsoportot hasonlítottak össze 12 kontrollcsoporttal, amelyeket flumetrinnel (a paraziták ellen ható másik gyógyszer) kezeltek. A csoportokat télen (fiasítás nélkül), tavasszal és ősszel (fiasítás jelenlétében) kezelték, és azok különböző méretű (5 000-30 000 méh) és eltérő fertőzöttségi szintű kolóniákat foglaltak magukba. A Varroa atka és mézelő méh mortalitást négy héten át hetente kétszer ellenőrizték a kezelés alatt és a kezelés után egy hétig. A VarroMed átlagos hatékonysága az atkák elpusztításában (amelyet a kaptár alján talált, elpusztult atkák számával mértek) télen 88%, tavasszal 92%, őszi kezeléseknél pedig 85% volt.

VÁRAKOZÁSI IDŐ

0

NAP!

Varroa elleni védekezést szolgáló integrált program részeként hatékonyan alkalmazható támogatott gyógyszer! Élelmezés-egészségügyi várakozási idő 0 nap!

Forgalmazza: Alpha-Vet Állatgyógyászati Kft. 8000 Székesfehérvár, Homokosor 7.

Rendelésfelvétel: hétfőtől péntekig 08-17 óráig

Tel.: +36-22/534-500 | e-mail: vevoszolgalat@alpha-vet.hu

www.allatgyogyszer.hu | www.alphafeed.hu | www.ameheszet.hu

ALPHA FEED
A TAKARMÁNYOZÁS SZAKÉRTŐJE

Kárpát-medencei tavaszi körkép

Szokásunkhoz híven, idén is körbenéztünk a környező országokban, mi a helyzet a méhészeti ágazatban. Hogyan teleltek a méhek, milyen volt a tavaszi fejlődés, hogy áll a méhcsaládok és mézek piaca, milyen a „méhészhangulat”. Hat országból tudósítanak méhésztársaink.

SZLOVÉNIA

A téli mézfogyás, mivel gyenge volt a tél, az országos megfigyelőhálózat adatai alapján, 2020. szeptember 21. és 2021. március 20. között 3,4-8,3 kg között alakult méhcsaládonként. Sajnos, nagy volt a téli veszteség, méhészetenként 30-90% közötti az elhullás. Alig volt méhészet, ahol 30% alatti veszteséggel kijöttek a télből. Ha az országos egyesületet megkérdeznénk, akkor a hivatalos kár ettől kisebb, ugyanis nem vállalják a méhészek a kudarc bejelentését, elhallgatják a saját kárukat. Mik az okai a méhelhullásnak? 1. A méhek nem voltak felkészülve a télre, a rossz nyári-őszi legegő miatt gyengék voltak, ugyanis a szárazság és meleg miatt alig akadt természetes virágpor. 2. Varroa. Különösen a visszafertőzés a probléma, az elhanyagolt méhészetekből sok méhész atkátlantott családjai vitték haza a kórokozót az enyhe téiben. 3. Vírusok.

Március második és április első felében országos fagyok jöttek, így repce előtti virágmézünk nem lesz. Az akác 100%-ban elfagyott, de a szelídgesztenye is sérült. Sőt, a korai fenyőmézet adó tetűk fejlődési alakjai is elpusztultak. Mindez nemcsak a fagnak a következménye, hanem az enyhe télnek, hiszen korán beindult a természet. A rossz mézárak, az évek óta ismétlődő fagyok miatt teljes az elkeseredés a méhészek körében. Ez abból is látszik, hogy óriási a kínálat a méhekből, vannak, akik ingyen is odaadnák a komplett méhészetüket. Nagy az apátia. A boltokban nagyon olcsó a méz, nem érti senki, honnan tudnak vásárolni ilyen olcsón mézet a boltokat ellátó mézkeszereleők. Egy hír a végére: az apiterápia területén van óriási változás, hiszen az állam elfogadta, regisztrálta, mint önálló vállalkozási tevékenységet. Azaz, leegyszerűsítve, lehet számlát adni apiterápiás tevékenységről, így pl. a kaptárlevegős-ház szolgáltatásáról. Mariborban épül az új apiterápia központ, 12 millió euróból. Mi méhészek nem tehetünk mást, mint bízunk egy szlovén mondásban: ha rossz a kezdett, jó a vége!

Dr. Kovács István

SZERBIA

Nálunk az enyhe tél ellenére rosszul teleltek a méhek. Különösen az ország déli részén, ahol tavaly egész évben „kimaradt” a nektár- és virágporlegelő. Ezen a területen a gyenge és rövid életű méhek nagy része már a tél elején elpusztult, tavasszal pedig nagy veszteségről számoltak be a méhészek. Vajdaság északkeleti részén, ahol rosszul mézelt a napraforgó, utána pedig, mikor a téli méheket nevelték a családok és hiányzott a virágporos legelő, szintén rosszul sikerült a telelés, jelentős veszteségek is vannak. Ehhez a negatív külső körülmények-

hez hozzá kell adni a varroa és a vírusok káros hatását is. A tavaszi fejlődéssel sem dicsekedhetünk, tavallyal ellentétben, amikor is egy folyamatos fejlődést láttunk, idén sajnos két alkalommal is leállt az anya a petézéssel. Az akácvirágzás a kora tavasszal gondolt időponthoz képest késni fog, a méhészek úgy gondolják, hogy május 10-e előtt nem kezd virágozni a legelső, korai akác. Fagykárokról még korai beszélni, de nagy a valószínűsége, hogy lesznek. A téli méhcsalád-veszteségek ellenére szinte hihetetlen és érthetetlen, hogy a méhek után nincs nagy kereslet, sőt, kisebb, mint az előző években. Egy méhcsalád 10 Langstroth kereten idén 70-80 euró (25 000-29 000 Ft), tavaly pedig 80-100 euró (29 000-36 000 Ft) volt. A hordósmézárak nagyon magasak, akác 6,3 euró (2270 Ft), napraforgó 3-3,5 euró (1080-1260 Ft), a hárs 4 euró (1440 Ft). Eladatlan méz szinte nincs, minden mézet felemésztt a piac. Az a benyomásom, hogy az utóbbi néhány rossz év után sok méhész feladta és feladja a méhészetet.

Bálint János

ROMÁNIA

Székelyföldön eléggé mozaikos kép rajzolódik ki a méhek telelését illetően: Ny-Erdélyben (Bánát vidéke), jól teleltek, most tavasszal is szépen fejlődnek a méhek. Nem így Hargita, Maros, Kovászna megyékben. A téli veszteségek 20% körüliek, de a nemzedékváltást nem tudják meglépni a méhcsaládok. Esetenként az állományok 60-70%-a legyengült, de sajnos néhol teljes méhészetekben elnéptelenedtek a méhcsaládok. Tehát a meglévő, egyre fogyó állományok is nagyon gyengék, esetleg gyenge-közepesek. A probléma a tavalyi, itthon tartott rajokat éppen úgy sújtja, mint a vándoroltatott termelőcsaládokat. 30-40 éve méhészkedő, tapasztalt, legnagyobb főállású méhészeink vesztették el állományaik zömét, vagy az összest. Okok? Csak feltételezések, találgatások vannak... - a hosszú meleg ősz, a meg nem érkező tavasz, a megváltozott mezőgazdasági gyakorlat hatásaként a változatos és bőséges virágpor hiánya vagy akár a méhek genetikájának, így életképességük összeesése tette ilyen nehézé a generációváltást méheinknél. De az is lehet, hogy vírus? Sajnos nem tudjuk, és így azt sem tudjuk, hogy mit kellene másképpen tennünk. Az akácot illetően országos hivatalos előrejelzések még nincsenek, helyi fagyokról tudunk. Méhcsaládra kereslet bőségesen van, kb. 50 lej/keret (3600 Ft) a méh ára. A mézkeszletek kiürültek. Akác, hársmez nincs, a vegyes mézek nagybani ára 10-11 lej/kg (730-800 Ft). A piaci árak 30-50 lej/kg (2200-3600 Ft) körül mozognak.

dr. Tófalvi Melinda

HORVÁTORSZÁG

Az idei enyhe tél az országunkban 20%-os veszteséget okozott. Fiatal és új méhészek között található gyakran a tragikus helyzetek, de a környékemen ismerem néhány komoly méhészt is, akik 50%-os pusztulásra panaszkodnak. Az oka az atka mellett a rossz, kedvezőtlen múlt év és a hordás nélküli nyár. A december 29-i földrengéses területen 50 000 méhcsalád közül 6000 elpusztult méhcsaládot jelentettek be az ottani méhészek. Ennyi kaptárt és benne méhcsaládot tettek tönkre a rengéshullámok által összedőlt épületek, kidőlt fák. Az áttelelt méhcsaládok között sok volt a gyenge, melyeket ki kellett söpörni, vagy olyanok, amelyek nem fognak már idén semmi hasznot hozni a méhésznek. 2021-ben hiába indult korábban a fejlődés, március elején reménykeltően kibővült a fiasítás, de sajnos március végén éppen azon a szinten maradt. A tavasz idáig hűvösebb a tavalytól, gyakorlatilag a füzek és a gyümölcs teljes virágzása alatt a méhek a kaptárban maradtak. A tavaszi fagyok komoly károkat okoztak a gyümölcsfákon. Az akáccon még nem tudni biztosan mennyi a kár, de félek, hogy a múlt heti fagyok (április 10. környéke) tönkretették a rügyeket az első akáccon. A méhcsaládok ára nem változott a tavalyihoz képest, éppúgy 100 euróért (36 000 Ft) adják, viszont nem „pörög” a piac, kevesebb a kínálat, de a kereslet is. A járvány miatt a méhészek otthon adták el az összes mézet, jó áron, 5 és 10 euró (1800-3600 Ft) között. Sok méhész már a „karácsonyi időben” méz nélkül maradt. Megélnékül a kereslet a propolisz, a virágpórá és pempő iránt. A nagybani piac utolsó árai: virágméz 3 euró (1100 Ft), akácméz 5 euró (1 800 Ft). Április 12-én, épp eső előtt sikerült az első pároztatókat betelepítenünk az idei első szűz anyákkal. Az elmúlt két évben érezhetően csökkent a méhanyák iránti kereslet, ez komoly visszaesést okozott országos szinten az anyanevelésben.

dr. Kovacsics István

AUSZTRIA

Április közepén még nem ért véget a tél Ausztriában, hiszen az Alpokban még tart javában. Az alacsonyabb részekben már 20% körüli veszteség van, ez csak nőni fog. De az országos állomány már betelepítés előtt 10%-os veszteséget szenvedett, általában a varroa kártétele miatt. Általában igaz, hogy a méhek gyengén mentek a télbe. A jelenleg már áttelelt állomány állapotából is lehet látni a betelepítés minőségét: 40%-a a jelenlegi állománynak nagyon gyenge, 40%-a közepes és csak 20%-a mondható jónak. Óriási az aszály, sok helyen nincs hó a magas hegyeken. Most, április közepén visszajött a tél, csapadékkal és hideggel. Tartósan mínusz 5-10 Celsius-fok van éjjel és néhol 30-40 cm hó esett – lehetetlen méhészkedni, akiknél nincs bent elég élelem még tavalyról, nagy bajban vannak. Alaposan csökkent a méhek iránti kereslet, nyilván a rendkívül hideg tavasz miatt még kívánnak a méhet venni szándékozók, de a tavalyi, nagyon rosszul sikerült év is kedvezőtlenül hatott a vevők „pénztárcájára”. Egy méhcsalád ára 150 euró (54 000 Ft). A méhészeknél gyakorlatilag nincs méztartalék. Hiány van hazai, azaz osztrák eredetű mézből a boltok polcain. Nem tudnak szállítani a kiszerezők hazai mézet. Ami van osztrák méz a polcokon, annak az ára: virágméz 8-10 euró (2900-3600 Ft), az erdei (mézharman) méz pedig 10-13 euró (3600-4700 Ft). A korosabb, nagyobb, fő- és mellékállású méhészek többség

a méhészetük eladásában gondolkoznak, szeretnék abbahagyni a sok-sok bizonytalanság miatt. Egyre többen kezdenek 2-3 méhcsaláddal hobbiszinten méheket tartani. Ez öröndetes, de azért van nem kevés árnyoldala is...

dr. Harald Singer

SZLOVÁKIA

Nagyon érdekes és eltérő véleményeket hallok a méhészek-től. Vannak, akik meglepéssel beszélnek méheikről, vannak, akik el vannak keseredve, vannak, akik nagy veszteségekről beszélnek, kedvesezettek, sokan vannak olyanok is, akik nem kívánnak tovább méhészkedni. Nem is annyira a téli veszteségek okozták a komolyabb méhcsaládkieséseket, mint inkább az őszi gondok. Legyengültek a nyár végére a családok, sok esetben rabolták egymást. Érdekes, hogy több méhész is úgy értékeli, hogy voltak régiók, ahol minden rendben, de sok esetben egyes körzetekben volt a gond. Komoly, tapasztalt méhészek azt gondolják, hogy vírusok állnak a háttérben, no és persze az atkafertőzöttség jelentette a legnagyobb bajt. Találkoztak hibás szárnyú méhekkel és mászkáló méhekkel is. Vannak méhészek, akiknek 60 méhcsaládból csak 10 család maradt, van, akinek 20-ból csak 2 család, de akad, aki minden méhcsaládját elveszítette. Tudunk méhészekről, akiknek minden méhcsaládjuk veszteség nélkül áttelelt, vagy csak egy két méhcsaládjuk esett ki. Hasonlóan, különbözőképpen nyilatkoznak a méhészek a méhcsaládok erősségéről is. Összehasonlítva azonban a tavalyi évvel, sokkal gyengébbek a méhcsaládok. Általában az a nézet, hogy durván a méhcsaládok egyharmada a gyenge (2-3 léputca), kicsit több mint egyharmada közepes (4-7 léputca) és csupán az egynegyede erős (8-10 léputca). Az értékelés a február végi, március eleji ellenőrzések adatait tükrözi. Lassúbb a fejlődés, amit a változókéony időjárásnak a rovására írunk. Az akácról még korai véleményt alkotni, a mi vidékünkön később indul, egyelőre nem is foglalkozunk vele. Van kereslet a méhcsaládok után, a kínálat nem elégíti ki a keresletet. Kereten (7-8 kereten) 120-150 euró (43 000-54 000 Ft) a jelenlegi ár, de ez még emelkedőben van. Méz már a méhészeknél nagybani eladásra nincs. Nálunk kialakult a méhészek és a vásárlók között a jó kapcsolat. A rendszeres mézfogyasztók megtalálták azokat a méhészeket, akikben megbíznak és hajlandók magasabb árat fizetni a mézért, mint azt az üzletekben kínálják. El tudják adni mindenfajta mézüket háztól, illetve a piacokon. Az üzletekben kevés a Szlovákiában megtermelt méz. A felvásárlók főleg külföldről hordóban behozott mézeket szerelnek ki. Így aztán nagybani felvásárlási árakról nem is beszélünk. Háztól és piacon eladott mézek ára változó, vegyes virágmézek 6,50-7 euró (2340-2500 Ft), akácméz 7-9 euró (2500-3240 Ft), erdei méz 8-10 euró (2900-3600 Ft). Megkedvelték a vásárlók a repcemézet, általában a méhészek krémesített formában kínálják eladásra. A sok ismeretterjesztő előadás meghozta a gyümölcsét. Sokat beszélünk a vásárlóknak a repcemézben található értékes anyagokról és ennek meg is lett az eredménye. Van a méhészek részére egy jó hír is. Bővült a méhészeti szaklapok száma, amelynek a neve „Dymák” (Füstölő). Már egy éve a méhészek kezében van. Sokoldalú, tanulságos méhészeti havi lap.

Kiss Sándor

Fenntartható méhegészségügyi jó gyakorlat 10.

Elkészült egy érdekes tanulmány az Európai Unió Horizon 2020 elnevezésű kutatás és fejlesztés programjából támogatva, mely a fenntartható méhegészségügyi jó gyakorlatról szól. 5 ország 6 egyetemvett részt a munkában, melyet most közreadunk. A tanulmány előző részeiben a méhbetegségekről és kórokozókról olvashattunk. Most, a tanulmány neve után, az ún. BPRACTICES nyomon követési rendszert mutatjuk be, mely egy innovatív eszköz a méhészek és a fogyasztók összekötésére.

EU-szintű nyomon követés

Az élelmiszer-biztonság témája egyre növekvő figyelmet kapott az Európai Unió polgárai körében az elmúlt évtizedben. Az állatról emberre terjedő fertőző betegségek, vagy a megengedett határértéket meghaladó kémiai anyagok jelenléte a takarmányban vagy az élelmiszerben, mind-mind fenyegetik az élelmiszerek minőségét és biztonságát.

A nyomon követés egy kockázatcsökkentő eszköz, amely lehetőséget kínál az élelmiszeripar szereplőinek és a hatóságoknak, hogy bevonjanak vagy visszahívjanak olyan termékeket, amelyeket veszélyesnek minősítenek. Mindez nagyon fontos a fogyasztók biztonsága érdekében, különösen akkor, amikor az élelmiszer vagy a takarmány fogyaszthatatlannak minősül. Általánosságban a nyomon követhetőség a következőket foglalja magába:

- a hibás élelmiszer/takarmány visszahívásának lehetősége,
- a fogyasztók célzott és pontos informálása bizonyos termékekről,
- hatáskör gyakorlása minden élelmiszerral és takarmánnyal kapcsolatban és az élelmiszer- és takarmányipar szereplői felett, figyelembe véve az egyes szektorok külön jogi szabályozását,
- érinti azokat az importőröket, akiknek kötelezettségük megjelölni, hogy kitől és honnan származik az adott termék,
- kötelezi a vállalkozásokat, hogy legalább jelöljék meg a szóban forgó termék közvetlen eredetét és annak közvetlen felvásárlóját a kereskedők és fogyasztók kivételével – egy lépés előre, egy lépés hátra (amíg nyomonkövethetőségi szabályzás életbe nem lép).

Az Európai Bizottság Általános Élelmiszer Jogszabálya – az Európai Parlament és Tanács 178/2002. rendelete – fektette le az élelmiszertörvény általános irányelveit és feltételeit, létrehozta az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóságot (EFSA), valamint ugyancsak lefektette az élelmiszer-biztonság szabályait. A jogszabály alapján a „nyomon követhetőség” azt jelenti, hogy lehetőség van leinformálni az élelmiszert, a takarmányt, az élelmiszert előállító állatot vagy anyagot, az abból készült termékeket vagy azokat a termékeket, amelyekbe beleteszik, az előállítási, feldolgozási és elosztási láncolat egészében. Mindezekon felül a 18. cikkely a következőképpen határoz:

Az élelmiszer- és takarmány-előállító vállalkozásoknak fel kell tudniuk tüntetni azokat a személyeket, aktól az élelmiszer, a takarmány, az élelmiszert előállító állat vagy anyag, az abból készült termék vagy azok a termékek, amelyekbe beleteszik, származik. Ezeket az információkat kérés esetén a hatóságok rendelkezésére is kell bocsájtani.

Az élelmiszert és takarmányt forgalmazó vállalkozásoknak tudniuk kell azonosítani bármely személyt vagy vállalkozást, akiknek terméküket szállították. Ezeket az információkat kérés esetén a hatóságok rendelkezésére is kell bocsájtani.

A piacra bocsájtott élelmiszert vagy takarmányt, amely valószínűleg piacra fog kerülni a Közösségben, megfelelően fel kell címkézni vagy biztosítani annak nyomonkövethetőségét egy erre megfelelő dokumentáció vagy információ alapján, amely megfelel a jelenleg hatályban lévő feltételrendszernek vagy specifikus kikötéseknek.

A cikkben szereplő rendelkezések az egyes szektorok szerint változnak, ahogyan az az 58 (2) cikkben is szerepel.

A jogszabály alapján, az egyes szektorokat érintő részletesebb nyomonkövethetőségi előírások – elsősorban az állati eredetű termékek – a Bizottság 931/2011/EU végrehajtási rendeletébe foglaltak. A Jogszabály a feldolgozott, illetve feldolgozatlan élelmiszerekről a Bizottság 931/2011/EU végrehajtási rendeletének 2 (1) cikkelyében foglal állást, valamint a 3. cikkely alapján a Jogszabály a nyomonkövethetőségi feltételekről is nyilatkozik. Az élelmiszeripari szektor működtetőinek biztosítania kell ezt a feltételrendszert, illetve ezen információt a felvásárlónak, és kérés esetén a hatóságok rendelkezésére kell bocsájtani. A feltételek a következők:

- az élelmiszer pontos leírása,
  - az élelmiszer mennyisége,
  - az élelmiszer-előállító vállalkozás neve és címe, amelytől az élelmiszer származik,
  - a tulajdonos neve és címe, amennyiben nem ugyanaz, mint az élelmiszer-előállító, akitől az élelmiszer származik,
  - a tételszámra vonatkozó azonosító,
  - az élelmiszer útnak indításának dátuma.
- Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete a címkézésre vonatkozóan a következő adatokat követeli meg:
- az élelmiszer megnevezése,
  - az összetevők listája,
  - bármely a 2. kiegészítésben megjelölt összetevő vagy feldolgozást segítő anyag, vagy a 2. kiegészítés alapján ezen termékekből származó anyagok, amelyek allergének lehetnek, intoleranciát okozhatnak, amelyeket az előállítás során felhasználnak és még ha megváltozott minőségben is, de jelen vannak a kész termékben,
  - bizonyos összetevők vagy összetevő kategóriák mennyisége,
  - az élelmiszer nettó mennyisége,
  - az eltarthatóság dátuma,
  - különleges tárolási és/vagy használati feltételek,
  - az élelmiszer-előállító vállalkozás működtetőjének neve vagy vállalkozásának neve és címe,
  - a származási ország vagy hely,
  - használati utasítások, amennyiben ilyen jellegű utasítás nélkül az élelmiszer megfelelő felhasználása akadályba ütközne,
  - alkohol mennyisége és tartalma az 1,2% alkoholtartalmat meghaladó italok esetén,
  - tápanyagtartalom.
- Arról, hogy az előbb részletezett szabályokat hogyan kell alkalmazni a méz esetében, a következő részben számolunk be.

(Folytatjuk)

Fordította: Pályi Krisztinán

Öreg méhészt nem vén méhészt 2.

A múlt havi számban olvashattuk *Bede-Fazekas Zsolt* tapasztalatait méhészt pályafutásának arany szabályairól. Most egy olyan esetről szeretnék rövid leírást adni, amely gyökeresen megváltoztatta a 67 éves méhészkedő, 92 éves öreg méhészmester sokéves atkairtási stratégiáját.

Zsolt bátyám 2018 tavaszán éppen Kanadából repült haza, amikor megbeszéltük, hogy meglátogathatom és bepillantást enged méhésztetébe. Kellemes beszélgetés alakult ki közöttünk között, és repült az idő az öreg diófa árnyékában. Korát meghazudtoló szellemi frissességgel próbálta átadni nekem hosszú évek tudását, de mondanom sem kell, egy délelőtti erre vajmi kevés idő. Sok mindenben hasonlóan gondolkodtunk, de természetesen az atkairtás ügyében szögesen ellentétes véleményt képviseltünk. Ő próbálta menteni a mundér becsületét, hogy a 40 éves használt amitráz mennyire kifogástalan, és a kumafoszos zárókezelés milyen tökéletes és hogy a ... Politikusan érvelgettünk, mindegyikünk a maga igazát bizonygatta. Véletlenül sem akartam őt megingatni fél év-

Télen, tavasszal, nyáron nem használhatjuk, ősszel meg a telet élő méhek életét rövidítjük vele, de ezt az eszmefuttatást itt be is fejezem, mert már egy másik cikk témája lehetne.

A 2018-as év a Bede-Fazekas méhésztetben kifejezetten eredményes volt, 80 kg feletti családátlagot értek el. De aztán jött a feketelevés. Azt tudjuk, hogy ilyen mézhozamot csak folyamatos népességrotációval rendelkező, nagyon erős méhcsaládok képesek szórvány legelőről teljesíteni. Ebből következik, hogy a folyamatosan kelő méheken az atkairtás is felerősödött. Hiába voltak a klasszikus, jól bevált, konvencionális kezelések, az atkák az állományt őszre legyengítették. A tavaszt már csak pár család érte meg, 2-3 léputcával. Hősünk idős kora ellenére sem keseredett el, felállt a padlóról és visszaállította állományát. Ehhez egy picit én is hozzájárultam, mert tőlem is kapott egy erős méhcsaládot betelelve. Látva méheim állapotát, elhatározta, enged a csábításnak és meghallgatva javaslataimat, csakis és kizárólag az oxálsavra bízta az atkairtást. Ez nekem is nagy kihívás volt, mert Zsolt méhésztetének környezetében kb. 1 km távolságban volt egy összeomlás szélén álló állomány, valamint a szomszédságban lévő hatalmas temetőben még novemberben is virágzó közös méhlegelő csalogatta a környék méheit. Tehát atkák bárhol jöhettek.

Azt, hogy az atkairtást hogyan végeztük, miként figyelte Zsolt az atkák hullását 3 naponként, mi az eddigi eredménye közös munkánk, a következő hónapban olvashatják az érdeklődők.

Németh Zoltán
Nemesgörszöny

Bede-Fazekas Zsolt méhei között

százados tudásában, azonban aki ismer, tudja, hogy én sem vagyok „bólogató János”. A tények azonban makacs dolgok.

Bármennyire is próbálják egyes szakértő szakírók válaszaikban bizonygatni, hogy az oxálsav lemarja a méhek szípókáját, mások kardoskodnak a méhgyógyszernek nevezett idegmérgek használata mellett, Petőfi jut eszembe:

„Míg állni látszék az idő,
Bár a szekér szaladt.”

Ma már az amitrázfüst használata is egyre inkább hasonlít a vers címére, azaz „Füstbe ment terv”.

MÉHÉSZET-ANYANEVELÉS
krajnai típusú méhanyák

Donko Bojan

tel.: 00386 41 580 224 - Hosszúfaluhegy 16.
9220 Lendva, Muravidék (Szlovénia)
Telephelyem a Rédcics - Hosszúfalu
határátkelőhelytől 1 km-re található.

Postai úton is megrendelhető, EU kompatibilis számlával rendelkezünk! A
rendeléseket a +386 41 580 224-os számon,
vagy az donkob@siol.net címen fogadjuk.

Fakaptár kifőzése paraffin-lenolaj-viasz keverékében

Fakaptáraink használata előtt alapvető követelmény, hogy valamilyen módon időtállóvá, tartóssá tegyük őket. A paraffin víztaszító, a lenolaj pórustömítő és beeresztő, a viasz vízlepergető tulajdonságai miatt kifejezetten alkalmasak a fakaptár hosszú távú tartósítására.

A kaptár kifőzéséhez alapvető követelmény egy akkora vaslemez-kád beszerzése, amelyben a kifőzni kívánt kaptár legnagyobb eleme is befér. Tamási rendszerű ½NB rakodókaptár esetében ez az ½NB fiók. Ehhez szükséges egy 60 cm hosszú,

tárelemek ki- és behelyezését óvatosan végezzük, akkor nem szükséges komolyabb védőruházat, de a főzés során végig figyelemmel kell lenni arra, hogy forrásban lévő anyaggal dolgozunk. Természetesen papucsban, rövidnadrágban, rövid ujjú pólóban így sem tanácsos végezni ezt a munkát.

1.

45 cm széles, 30 cm magas lemez-kád (1. kép). Az arányok: 45% lenolaj, 45% paraffin, 10% viasz. Konkretizálva: 15 liter lenolaj, 15 kg paraffin és 1 kg viasz. Ez a mennyiség elég arra, hogy egy (½NB) fiókot elleljen. Nem szükséges ennyi alapanyag beszerzése, hiszen lehetőség van a fiókok laponkénti kifőzésére a fiókok folyamatos forgatásával. De lehetőség van először az

3.

4.

2.

alját is, majd a tetejét bemártani. Ez esetben természetesen lassabb a folyamat. A kádban lévő keverék gázrozsával fűthető fel. Védőfelszerelés használata kötelező, ami minimum egy hosszú szárú, hőálló gumiba mártott kesztyű. Ha a kap-

Az elegyet egy hosszú nyelű fakanállal homogénné kell verni, és amikor forr (pezseg) akkor lehet az első kaptárelemet óvatosan behelyezni (2. kép). Ezután 1 percig főnek a keverékben, közben szükséges lesúlyozni valamivel. A kiemelés, lecsöpögtetés után 24 órát száradnak (3. kép). Száradás után további teendő (festés) nincs.

Főzés hatása a fára

A főzés közben a fa rostjai megfőnek, megváltozik a szerkezete, részben telítődik az eleggyel. Ennek következtében már

nem vesz fel és nem ad le vizet, így nem dagad vagy zsugorodik, nem repedezik és vetemedik. Tartóssá, időjárásállóvá és alaktartóvá válik. Az eljárás hátránya, hogy az így kezelt faanyag ridegebb lesz, könnyebben hasad és nehezebben megmunkálható, mivel a rostok könnyen kiszakadnak, továbbá a fa a hőszigetelő tulajdonságából veszít.

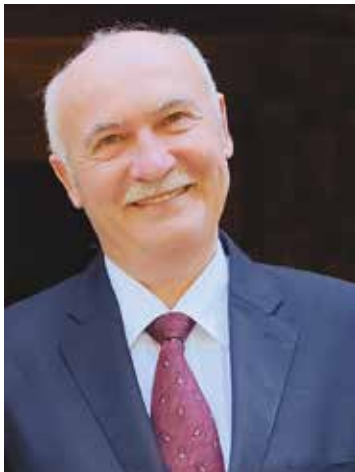
További tudnivalók:

- Kizárólag olyan kaptárelemeket szabad a főzésnek kitenni, amely D4-es víz- és főzésálló faipari ragasztóval lett ragasztva.
- Főzés előtt kell a tenyészetkódot besűtni a fába (4. kép).
- A kaptárelemeket nem tanácsos hidegből a forrásban lévő elegybe mártani, mivel a hideg (rideg) fa másképpen reagál a forró közegre, nem tudjuk elérni a kívánt fizikai kölcsönhatást. Ezért érdemes a kaptárelemeket legalább szobahőmérsékleten tárolni főzés előtt.
- Viasz túlzott hozzáadása esetén habosodik a keverék és ez a habréteg kiül a kaptárelemekre, amely a későbbi használat során kellemetlen, csúszós felületet eredményez.

Az 5. képen 2015-ben (az alsó), 2018-ban és 2021-ben főzött fiókok láthatóak. Nekem bevált a módszer!

Szomor Balázs
Kiskőrös

Molnár György (1955 – 2021)

Április elsején, 65 évesen egy újabb kiváló ember életét követelte a világjárvány. Molnár Györgyét, aki megalapította a Jászszági Méhész Egyesületet, melynek 35 évig elnöke volt. Szintén nevéhez kötődik Magyarország legnagyobb méhészeti rendezvényének, a mézvásárnak és a mézkirálynő-választásnak a megvalósítása, majd a Jászszági Mézlovagrend megalapítása. Emlékezzünk most rá, hiszen mellett, hogy méhészeti termékeivel egészségünk őre

volt, Jászberény városa és a jászszági méhésztársadalom is sokat köszönhet az ízig-vérig közösségi embernek.

Édesapjának tanyasi tanítóként mindig voltak méhei, így már gyermekkorában megismerkedett ezzel a szép mesterséggel. Amikor megnősült, ajándékba kapta a 16 családos méhészetet. Akkor, 40 éve kezdődött minden. Feleségével elhatározták, hogy ez lesz az ő közös vállalkozásuk. Kezdetben maga készítette a kaptárokat, szaporítottak és elkészült az egyszerű 112 méhcsalád szállítására alkalmas pótkocsis szerelvény is. Fokozatosan gépesítettek, piacot építettek. A városban idővel „Mézes Gyuri”-ként emlegették.

Valahová tartozni kell – vallotta. Ezért 1985-ben megalapította a Jászszági Méhész Egyesületet. Rengeteg színvonalas szakmai előadás elhangzott, jó hangulatú beszélgetések alakultak ki és barátságok szövődtek az évek során. A JME jelenlegi több mint 200 tagja önmagáért beszél.

Nem sokkal az egyesület megalapítása után megvalósította egy merész álmát, s 1987-ben megszervezte az első Nemzetközi Mézvásárt és Méhésztalálkozót. A rendezvény Magyarország legnagyobb méhészeti eseményévé nőtte ki magát. Turisztikai jelentőséggel is bír, ily módon Jászberény jó hírét tovább erősíti. Az ő ötlete volt a mézkirálynő-választás ceremóniája, amely a kezdetekben egyedülálló volt Európában.

Munkáját, eredményeit az OMME is elismerte: a 30. mézvásáron megkapta a Magyar Méhészetért emlékplakettet. Ugyanebben az évben (2017) miniszteri kitérítésben is részesült a közösgéért végzett munkája elismeréseként.

Hatalmas szíve volt. Jó szándéka, segítőkészsége vitathatatlan. Mind a mézvásár szervezésében, mind munkájában, mind magánéletében igyekezett jó kapcsolatokat kialakítani. A legtöbben derűs, humoros, régi vágású úriembert ismerhettek meg személyében, akinek mindenkihez volt egy kedves szava. Példás családi életet élt és megbecsült tagja volt szeretett városának.

Molnár György, aki 2003-ban méhészmesteri oklevelet szerzett, mindig azt vallotta, hogy ezt a hivatást a méhek és a természet szeretete nélkül nem lehet hitelesen művelni. Alázat kell ahhoz, hogy az egyensúlyt megtaláljuk az ember és a természet között.

Nagy öröme a fia és családja már 8 éve úgy döntött, hogy tovább viszi ezt a szép mesterséget. Ő az életformáját is ehhez alakította, hiszen feleségével és két kisgyermekével tanyára költözött.

A méhészet mellett a szórakozásra is maradt ideje, hisz' 13 évig volt a Déryné vegyes kar oszlopos tagja. Feleségével, nagy örömmel vettek részt a jászberényi, jászszági kulturális eseményeken.

Fájdalommal a szívünkben búcsúzunk egy kivételes embertől. Maradjon meg emlékezetünkben mosolygós arca, derűs tekintete, barátságos, humoros személyisége. Mostmár az égi méhlegelőkön méhészkedik, és onnan vigyázza szerető családját.

Gyászoló barátai és családja

Méhek nélkül nincs élet!

Az Agrármarketing Centrum (AMC) kiemelt fontosságú szektorként tekint a méhészeti ágazatra. Ennek oka egyértelmű: a méhészek társadalmi szerepvállalása nélkülözhetetlen az általuk tartott, tenyésztett haszonállatok, a mézelő méhek megporzó munkája miatt. A COVID-19 pandémiás helyzetre tekintettel, most új formáját választja az AMC az ágazat jelentőségét népszerűsítő információ-átadásnak. Ez pedig az edukáció. Szerepet vállalunk abban, hogy a szakmájukhoz kiválóan értő méhészek megfelelő, hasznos információt kapjanak a lakosság szakszerű, könnyen érthető és figyelemfelkeltő tájékoztatása érdekében a méhek jelentőségéről.

A Méhek napja története

1994-ben az Országos Magyar Méhészeti Egyesület első alkalommal tartotta meg április 30-án a Méhek napja rendezvényt, aminek célja: tavasszal, amikor zsongnak a méhek a gyümölcsfákon, a virágokon, az emberek elkezdik munkájukat a kertekben – hívjuk fel a figyelmet a szorgos kis rovarokra, a méhekre. Nap mint nap találkozunk velük az emberek, de a természetben betöltött szerepükre, védelmükre alig gondol valaki. A 27 évvel ezelőtti

környezeti állapothoz képest alaposan romlott a helyzet a méhek és minden, beporzást végző rovar számára. Életerük hanyatlott, a táplálékként szolgáló virágzó növények sokszínűsége csökkent. Nem csak hazánkban, hanem Európa- és világszerte tapasztalható tendencia a vadonélő hártvászárnyúak számának csökkenése. Egy nemrég publikált tanulmány szerint a Földön élő rovarfajok 40%-ának csökken az egyedszáma, harmaduk mára veszélyeztetetté vált. A rovarfajok kihalásának üteme nyolcszor gyorsabb, mint az emlősöké, madaraké vagy hüllőké. A rovarok össztömege évente 2,5%-kal csökkent az elmúlt 25-30 évben, és ha ez ilyen ütemben folytatódik tovább, egy évszázadon belül teljesen eltűnhetnek a Föld színéről. Pedig jelenlétük a természetben nélkülözhetetlen! Többek között erre hívja fel a figyelmet a Méhek napja rendezvény, amit már a kezdetektől támogatott az AMC.

A beporzók szerepe

A globális élelmiszer-termelés 76%-a, az Európában élő növényfajok 84%-a függ a házi- és vadméhfajok beporzásától!

Közvetlenül a méhek 150 milliárd eurós hasznot hajtanak a globális élelmiszerpiacon, de közvetve ennek többszörösét. Kevesen tudják, de a kávé, kakaó, a vanília, egyéb állatfajok takarmányozására szánt növények (lucerna, herefélék) megporzása méhek nélkül nem jönne létre. Hiányuk már kézzelfogható jelenség egyes területeken: az USA mezőgazdasága évente 2 milliárd dollárt költ a megporzás támogatására! Minden harmadik falat étel napi étkezésünkben a méhek munkájának köszönhető! Nélkülük nem teremne sokunk kedvelt gyümölcse, például a málna, az eper, a dinnye, de nem sorakoznának nagyamamánk spájzáinak polcain a cseresznye-, meggy-, barackbefőttek sem. A hagyma, a sárgarépa, a zeller magjának létrejötte is a méhek szorgos munkájának eredménye, mint ahogy a marcipán alapanyaga, a mandula is. A beporzók tevékenységükkel a szárazföldi ökoszisztéma működésének alapjait teremtik meg, legalapvetőbb rendeltetésüket tekintve kettős szerepben. Egyrészt elengedhetetlenek a biológiai sokféleség szempontjából, hiszen maguk is változatos fajgazdagsággal rendelkeznek: ideértjük nem csak a legismertebb házi méheket, de a vad beporzók mintegy 20-25 ezer (Magyarországon kb. 700) fajtát is. A beporzók ugyancsak kulcsfontosságúak a növények szaporodásában, a növényvilág sokszínűségét, változatosságát tartják fenn. Számuk csökkenésével tehát az em-

beriség ételmszer-ellátása is veszélybe kerülhet: étrendünk mind mennyiségi (a globális termelés harmada), mind minőségi szempontból sokkal szegényebbé válna, számos vitamint és tápanyagot nélkülözne.

Mit tehetünk a méhekért?

Napjainkban a hazai méhek életterének csökkenése tapasztalható. Igaz, hogy a repce, akác és napraforgó – a három fő mézelő növény területe nőtt, de ezek csak háromszor 10 napig virágoznak egy évben. A maradék 5 hónapban alig-alig találunk a méhek természetes virágport és nektárt. Ezen azonban minden természetet szerető, a méhek munkáját elismerő ember tud segíteni: lakhelye körül akár néhány négyzetméteren alakítsunk ki „méhbarát kiskertet”. Ültessünk olyan növényeket, amelyek szebbé, harmonikusabbá varázsolják életterünket, és egyben életteret, táplálékot biztosítanak a méhek számára! Akár egy erkélyen, teraszkorláton elhelyezett balkonláda virágai is nagy segítséget nyújthatnak a szorgos rovaroknak. Évente egy, a kiskertben, környezetünkben elültetett mézelő, virágport adó fa is hasznos segítség a méheknek, és örök emlék magunk számára! A beporzók táplálkozásának szempontjából a legínségesebb időszak hazánkban július-augusztus, tehát az ebben az időszakban virágzó növényekkel tudunk a legtöbbet segíteni rajtuk. Segítsünk a méheknek, hiszen ők is segítenek nekünk! Felsorolunk néhány mézelő és virágport adó, a méhek táplálékául szolgáló növényt, melyek faiskolákban, kertészetekben könnyen beszerezhetők. Ültessen kertjében vagy balkonjának cserepeiben, így kis befektetéssel méhbarát legelőt hozhat létre.

Fa

Szelídgesztenye – *Castanea sativa* – (virágzási idő) június-július

Hársfélék – *Tilia cordata/Tilia platyphyllos/Tilia tomentosa* – június-július

Evódia/Kínai mézesfa – *Evodia hupehensis* – július-augusztus

Japánakác – *Sophora japonica* – július-augusztus

Bugás csörgőfa – *Koelreuteria paniculata* – június-július

Cserje

Nyári orgona – *Buddleja* – június-szeptember

Kékszakáll – *Caryopteris* – augusztus-szeptember

Sudárzsálya – *Perovskia* – augusztus-szeptember

Évelő

Kasvirág – *Echinacea* – július-szeptember

Levendula – *Lavandula angustifolia* – június-július

Szarkaláb – *Delphinium* – június-szeptember

Csillagfürt – *Lupinus* – május-július

Veronika – *Veronica* – június-augusztus

Gyógy- és fűszernövények

Menta – *Mentha* – július-szeptember

Oregánó – *Origanum* – július-augusztus

Zsálya – *Salvia* – június-szeptember

Izsóp – *Hyssopus* – június-augusztus

Ánizsízóp – *Agastache foeniculum* – július-szeptember

Miért a mézelő méhek a legfontosabb beporzók?

Hiába él a Földön kb. 20-25 ezer beporzó rovar, ezek mind egyed-, mind fajszáma folyamatosan csökken. Megállítani sajnos ezt nem tudjuk, a lakosság folyamatos edukációjával viszont legalább lassí-

tani tudjuk a negatív folyamatot. A mézelő méheket az ember tartja életben, mert kaptártermékeivel (méz, propolisz, pempő, virágpor) közvetlen bevételt biztosít a méhészek számára, akik így megélhetést adó gazdasági tevékenységként űzik e szakmát. De tudni kell, sajnos, a természetben - a világ nagy részén, így hazánkban is -, egy-két évnél nem él tovább egy méhcsalád. A méhészek egyre nagyobb áldozattal, egyre több munkával, kiadással tartják szinten méhesüket, igyekeznek minden évben legalább az előző évihez képest, hasonló mennyiségű méhcsaláddal termelni. A méhcsaládok számának országos szintű változása alapvetően a méhtartás gazdaságosságától függ. Ezzel ellentétben, a többi beporzó rovar szerepe sajnos egyre csökken.

Az ember, a mézelő méheken kívül, a poszméheket használja fel üvegházakban megporzásra (paradicsom, paprika), de ehhez is a méhészek munkájára van szükség, hiszen a poszméhek táplálására a mézelő méhek által termelt virágpor szükséges. Méhek nélkül nem lenne poszméhes megporzás sem!

A beporzók többsége nem családban telet át, csak a bepárazott anya, aki tavasszal egyedül épít fészket, egyedül neveli fel az első generációt. A természetes porzók száma ezért csak nyáron lesz jellemzően nagy mennyiségben jelen a természetben. A mézelő méhek kb. 20 ezer egyedszámú családokban teletnek át, így már tavasszal is nagy számban vannak jelen a természetben, biztosítva ezzel a korai virágzású növények (pl. gyümölcsösök) beporzását.

Napjaink nagyüzemi, megporzást igénylő növénykultúrák termesztésekor, a rövid ideig (8-10 nap) tartó virágzás idejére nagy mennyiségű beporzóra van szükség. Egyedül a mézelő méheket képes az ember a kaptárak mozgatásával odatelepíteni, egyedül

a méhészek képesek ellátni egyes kultúrák megnövekedett beporzási igényét (pl. mandula, lucerna, tőzegáfonya, narancsfélék, stb.).

Ezek tények a mézelő méhek jelentőségéről, de ne felejtjük, tudományos kutatások igazolják, hogy vadméhfajok sokasága szükséges a növénytermesztéshez. Ezért a beporzásban nem hagyatkozhatunk kizárólag a tenyésztett mézelő méhekre. A sokféle vadméhfaj nélkülözhetetlen ahhoz, hogy asztalunkra mindennap ételmszer kerüljön.

(X)

Szavazzunk, gyűjtsünk aláírásokat, tiltakozzunk...

Érvényesüljön a többség akarata, hiszen ez a demokrácia lényege. Immár szinte a mindennapi aktivitáshoz tartozó, első olvasásra ártatlannak tűnő, netán szimpatikus felhívás jelent meg szaklapunk idei márciusi számában. „Petíció egy méhbarát mezőgazdaságért és az egészséges környezetért”. Kell ettől hangzatosabb szlogen? Ráadásul még a méhek-ről is szó van benne! Nekem személy szerint két problémám van ezzel.

Manapság nem szokás a történelemnek figyelmet szentelni, pláne nem ismerni, de hangzatos jelszavakkal, mozgósító felhívásokkal, buzdító kiáltványokkal már többször és nagyon csúnyán befürödtünk. A másik, hogy mi méhészek már megint nem a saját portánk előtt söprünk, hanem másoknak próbáljuk megmondani, mit hogyan csináljanak, netán diktálni, hogy mit ne csináljanak. Úgy szeretnék már látni egy olyan felhívást, ami arra toborozza a méhészeket, hogy saját berkeinkben tegyünk már végre valamit, saját jól felfogott érdekeinkben!

Nagyon remélem, hogy az említett petíciót aláíró méhészek egy kis kiegészítést is hozzáfűztek a felhíváshoz, nevezetesen azt, hogy mi is (méhészek) 80%-al csökkentjük 2030-ig, majd teljesen beszüntetjük 2035-ig a méhek kezelését vegyi anyagokkal. (Nesze neked ígéretes lítium.) Ez így sportszerű, nem? Ha már ezt várjuk el a mezőgazdától, akkor mi se maradunk már le egy jottányit sem! Teljesen mindegy, hogy jön a kis kaptárbogár, meg az ázsiai lódarázs, meg ki tudja, milyen meglepetést tartogat a jövő, mi pedig biológiai alapokra helyezzük a méhészkedést! Punktum!

És legjobb lesz, ha a körzeti orvosának is megmondja az aláíró: 2035 után csak herbateát írhat fel neki, vagy ricinusolajat, mert a gyógyszereket is csökkentjük, sőt beszüntetjük, mert a gyógyszermaradványok már nemcsak az ivóvízben, de az óceánokban is jelen vannak. Valószínű, az idős méhészek könnyebben, a fiatalok már kevésbé lelkesen szavaznák meg a fogamzásgátlók azonnali beszüntetését, mivel a vizelettel távozó, élő vizekben felhalmozódó hormonmaradványoknak köszönhetően kétfejű szalamandrák és torzszülött békák is kelnek ki a petékből.

Vettem a fáradságot és a feltüntetett linken megkerestem az eredeti, teljes dokumentumot, mi több, el is olvastam, mely magán viseli a propagandaanyagok jellegzetes ismérveit. Divatos, hangzatos, átlagembernek szimpatikus kijelentéseit naiv, félrevezető, irreális célkitűzések szolgálatába állítja, oly módon tünteti fel, hogy azok reálisan megvalósíthatók. Kvázi, mindez csupán elhatározás kérdése.

A növényvédőszer- és GMO-mentes (ez utóbbiról később) gazdálkodás megteremtése a mai világban abszurdum. Mielőtt tovább kritizálnám a nemes célkitűzéseket, meg kell említsem, hogy nyugalmazott okleveles erdőmérnök vagyok, tehát van fogalmam a természetes környezetről, mé-

hészkedem, hobbifarmon élek, s többé kevésbé önálló módon megtermelem a családi zöldségfélét, sőt, még a hússzükségletet is, több-kevesebb sikerrel. Az inkább kevesebb, mint több siker annak a következménye, hogy a környezetért aggódó városi polgártársaim megszavazták, hogy ne lehessen többé növényvédő szert venni. Ma Kanadában egy legyet is csak maximum légycsapóval lehet megölni, ami nem működik pl. a krumplibogár ellen. Ez a kártevő viszont mit sem tud a biomozgalomról, hogy ne egye le az összes levelet a krumpli növényről, vagy a földibolhák, hogy ne tegyék tönkre a retket, vagy káposztát már szikleveles korában. A sárgarépalégy nyüvei is ahelyett, hogy megennének pár sárgarépát, inkább az összeset összefurkálják, igaz csak egy kicsit.

Nem biológiai sivatagban lakom, de a biológiai kontrollt nem lehet csak úgy bekapcsolni, mint az öntözőrendszert, mert a fátyolkák és katicabogarak rá se hederítenek a máklevélen hízó levéltetvekre, hanem helyette a kert melletti erdőben lebzselnek. A szitakötők is inkább a pázró anyáimat fogdossák, nem a káposztalepkét. A gyöngytyúkokkal is kísérleteztem a sáskák ellen, de csak porfürdőt vettem a veteményesben és utána a réten bogarásztak. A meztelen csigát kordában lehet tartani egy asztalnyi nagyságú virágoskertben kis tányérba helyezett sörrel, de próbálja meg valaki ugyanezt, mondjuk (csak) egy fél hektárnyi veteményesben.

Ha nem akarunk éhen halni, akkor a mezőgazdaságnak szüksége van (és lesz is) valamilyen növényvédő szerre. Ezek alkalmazása nem azért alakult ki, mert a termelők jó dolgukban nem tudtak mást csinálni. Az elsőként megjelenő DDT valóságos áldás volt a lövészárkok és fogolytáborok megnyomorodott, hideg, éhség, betegségek által gyötört lakóinak, hogy legalább a tetvektől, meg más vérszívóktól megszabaduljanak. Hamarosan más célra is és széles körben elkezdték használni, a mezőgazdaság univerzális védőeszköze lett. Aztán jött a mindenki által ismert ragadozómadár-pusztulás, és a DDT kegyvesztett lett.

Azóta a növényvédő szerek több generációját fejlesztették ki, majd a hátrányaik miatt lecserelésük, vagy drasztikus csökkentésük követte azokat. Most a neonikotinoidoknál (röviden neók) tartunk, amelyek szintén kegyvesztettek lettek. Ezek kifejlesztésére dollármilliárdokat költöttek,

nem másért, mint hogy szükség volt rájuk. Szükségtelenül senki nem emeli a termelési költségeit, mert a mezőgazdák profitja (akárcsak a méhészeké) enélkül is nullához közelít, ha nem egyenesen azzal egyenlő.

Nem termelek se repcét, se napraforgót, de senki nem tagadhatja, hogy a növényvédők szerek nem fejlődtek: sokkal kevesebb mennyiséget és sokkal célirányzottabban használjuk őket. Nem lehet róluk elmondani, hogy tökéletesek, de a DDT-től olyan messze vannak, mint a lovaskocsi a hibrid autótól. Ha elveszünk valami szükséges eszközt a gazdáktól és nem adunk helyette mást, akkor éppen leszűkül a természetett növények skálája és nem bővül, amit a petíció is javasol. A vetésforgóból immár eltűnik a repce, mert a neók nélkül nem lehet megvédeni a fiatal növényeket, többek között a repceormányostól.

A kultúrnövények is stressz alatt vannak a változó klimatikusság körülmények között, ezért nehezebben tudnak ellenállni a gyomok és kártevők nyomásának. Ezért a növényvédelem elegáns, nagyvonalú elhagyása felelőtlenség, szükségtelenül aláássa az élelmiszer-ellátottságunk biztonságát.

Mint ahogy a méhészek nagyon jól tudják, hogy az atkák ellen nem segít a kaptárak előtti jógaüléssel meditáció, vagy a ráolvasás, ugyanezek hatástalanok a cserebogár pajor, vagy az almamoly ellen is. A növényvédelem következő generációjának kifejlesztéséhez már a GMO technológiára van szükség. Az általános GMO-ellenesség még csak nem is alapismeretekre, hanem kizárólag érzelmi indíttatásra, propagandára hagyatkozik. Komplikált dolgok egyszerű magyarázata, összetett problémakör megoldása egyszerű eszközökkel mindig szimpatikus lesz a tájékozatlan tömegek számára. A GMO már régen túljutott a glifozátos szóján (ami importja nélkül melleleg az európai állatállomány éhen veszne), s ha szigorúan vesszük, a gyógyszertárak polcait ki lehetne üríteni, mert a gyógyszerek több, mint a felének az előállításához valamely fázisában köze van a GMO-technológiához. Ne menjünk messzire, mert GMO-ismeretek és technológia nélkül abszolút tehetetlenek lennénk a COVID megelőzésében is. Így is bele vagyunk fáradva már a több mint egyéves korlátozásokba, akkor meg erre hosszú éveket, netán évtizedet is kellene várni. Nem kell nagy jósnak lenni, ha feltételezzük, hogy ezen jelenségek csak fokozódnak, gyakoribbá válnak, aminek sorába beletartozik a madárvírus, a sertéspestis is, a SARS-ot és az ebolát nem is említve.

A gének nemcsak függőleges irányban (szülő-utód) mozognak, hanem horizontálisan is. Pl. bizonyos szempontokból élőlénynek sem nevezhető vírusok átprogramozzák a sejtjeinket. Legújabb kutatások szerint ennek köszönhetően volt lehetséges az átváltás is a madarak tojásáról az emlősök szülésére. Kell ettől több GMO, amit a természet produkál? Ezek nem új dolgok, mindössze az ismeretük új.

Életkoromból adódóan én a családi gazdálkodás (idealizált) korában nőttem fel, de megkérdezem, hogyan fogjuk táplálni Budapestet, Londont, Párizst, vagy New Yorkot, ha felszámoljuk az iparszerű élelmiszer-termelést? Hány kis traktort kell gyártani, ha helyettesíteni akarjuk a 200 LE-s traktort, hány kis kombájnt kell üzemeltetni, ha le akarjuk cserélni a nagyot? Milyen hatékonyságúak lesznek ezek, milyen üzemeltetési és fenntartási költséggel? No, és a legfontosabb, hogy kik fognak ezeken a gépeken ülni? (Pedig a mezőgazdasági termelés sokkal több tudást igényel, mint

traktorvezetést). Ki fog a mai generáció tagjai közül a mezőgazdaság felé pislogni, mikor az öregedő népesség ellátásához még az ápolókat is importálni kell? Az említett „aranykorban” valóban vegyszerek nélkül termeltünk, de nem a komputer monitorja előtt ültünk, hanem egész szezonban reggeltől estig kapáltunk, s nem a tablettát nyomkodtuk, hanem gyomláltunk, meg befőttes üvegekbe gyűjtöttük napszám a krumplibogár lárváját. A városi biomozgalmat szószólója még a lencsét és a borsót is csak úgy tudja megkülönböztetni egymástól a szupermarket polcán, hogy rá van írva, nemhogy a csíranövényt a gyomtól. Most ezek után ki fogja elvégezni a vegyszermentes növénytermesztést?

Persze, hogy sokféle növényt természetünk, de nem annyira ideológiából, mint inkább szükségszerűségből. Minden szezon más és más, ezért más és más növénynek kedvezett. Ami jól termett, azt ettük, ami nem, az nem került az asztalra. A mai világban az effajta ellátásbiztonság (bizonytalanság) nemigen állná meg a helyét, s nem lenne népszerű a tábla a szupermarketen, ha az lenne ráírva, hogy az idén nem lesz karalábé, vagy fokhagyma rovarinvázió, vagy más anomáliák miatt.

A petíció által felvetett „kézműves” élelmiszer-termelésre is annyi esélyünk van átváltani, mint a kézműves cipőkészítésre, vagy háziszószékre. Technikailag megoldható, de gyakorlatilag megvalósíthatatlan azon a skálán, amire szükség van. Amikor a kézművesség volt az uralkodó, akkor még nem 7,8 milliárd embert kellett kiszolgáltatni a földgolyón, azóta egyre rosszabb körülmények között.

Visszatérve a felhívásra, nagyon szimpatikus lehet, hogy a többség akarata érvényesüljön. A többség azonban azt akarja, amiben hisz, s abban hisz, amit elhitetnek vele. A modern média világában ez veszélyes precedenseket teremthet. Attól, hogy a többség akar valamit, még nem biztos, hogy az helyénvaló is. Volt idő, mikor a többség úgy vélte, hogy a Föld lapos és a Nap kering körülöttünk, és nem fordítva. Galileit ezért még meg is égették, de attól még a valóság nem változott meg, a téves felfogás nem lett igaz.

A demokrácia alapelvei nagyon egyszerűnek tűnnek, de a demokrácia gyakorlása sokkal összetettebb dolog. Némi propagandakampány után megszavaztatjuk a tömeget, s a többség diktatúráját rákényszerítjük a kisebbségre, akinek viselnie kell a következményeket, finanszírozni a költségeit, elszenvednie az életmódbeli hátrányokat. A kívülálló, hozzá nem értő, tájékozatlan nagy többség készséggel megszavaz, jóváhagy számára távoli, érdektelen döntéseket, egy rosszul értelmezett (netán manipulált?) ideológia égisse alatt.

A józan ész itt is iránymutató lehet, ne kívánj másoknak olyat, amit magadnak sem szeretnél. Mit szólnának a méhészek, ha egy szép napon, mikor a méhészetében dolgozik (küszködik?), megjelenne egy elegáns városi háziasszony és elkezdené diktálni, hogy mi csináljon és mit sem? Nos, mi se essünk ebbe a hibába, legyen annyi szimpátiánk azok iránt, akik az élelmiszerünket termelik. A mezőgazdaságot több évtizeddel hátravetettük a rendszerváltás után (is) olcsó politikai gólok, és rövidlátó célok érdekében, amire nem volt szükség, most ne tegyük még egyszer ugyanezt. A méhmérgezésekről attól még lehet és kell is beszélni a gazdákkal.

*Csincsá Tibor,
Ontario, Kanada*

A magyar háztartások mézfogyasztási és vásárlási szokásai 5.

A Szent István Egyetem Mezőgazdaság és Környezettudományi Kar szakképzett méhész levelező szakán szakdolgozatot készítettem. A szakdolgozatban online kérdőív kitöltésével 307 kérdőív felvételezése és értékelése történt a magyar mézfogyasztási szokásokról. Ennek eredményeit és tanulságait osztom meg az olvasóval. Az előző lapszámokban 18 kérdésre adott válaszokat adtam közre. Lássuk a folytatást!

19. Milyen mézfajtákat ismer? (pl. akácméz, virágméz)

229 értékelhető válasz érkezett erre a kérdésre. Összesen 1533 mézfajtát írtak le a fogyasztók a válaszban, azaz fejenként átlagosan 6-7 fajtát ismertek. Jellemző volt, hogy bizonyos mézfajtákat eltérő megnevezéssel ismernek. Akadtak feldolgozott mézfajták, és olyanok, amik kimondottan a marketing eredményeinek tudhatók be. Említettek külföldi eredetűek mézfajtákat, és méhész szemmel értékelhetetlen méztípusok is előfordultak a válaszok során.

- Akácvirágméz 800 db
  - Aranyvesszőméz, Jágerkenderméz, Szolidágó virágméz 18 db
  - Bálványfaméz 3 db
  - Bükkönyméz 1 db
  - Citromfűméz 1 db
  - Cseresznyevirág krémméz 1 db
  - Édesharmanat „virágméz”, Erdei vegyesvirág-méz, Fenyőméz, Mézharmanatméz 66 db
  - Fagyalvirágméz 1 db
  - Galagonyaméz 2 db
  - Gesztenyeméz 121 db
  - Gyümölcsvirágméz 3 db
  - Hársfavirágméz 176 db
  - Kakukkfűméz 3 db
  - Kígyósziszméz 3 db
  - Levendulavirág-méz 44 db
  - Lucernaméz 1 db
  - Málnaméz 2 db
  - Medvehagymaméz 9 db
  - Mentavirágméz 3 db
  - Mézontófűméz, Facéliavirág-méz 39 db
  - Mustárméz 3db
  - Napraforgóvirág-méz 67 db
  - Pitypangméz 2 db
  - Pohánkavirágméz 2 db
  - Repcevirágméz 174 db
  - Selyemfűméz, Selyemkóróméz, Selyemvirágméz, Dohányvirágméz, Vaddohányaméz 77 db
  - Vegyesvirág-méz 255 db
  - Zsályaméz 1 db
- Feldolgozott mézfajták:*
- Krémméz 6 db
  - Lépes méz 11db

- Propoliszos méz 10db
- Szauna méz 1 db
- Torokbalzsam méz 1 db

Marketing eredmények:

- Budapest honey méz 1 db
- Csanaki virág 1 db
- Tavaszi virágméz 1 db
- Vadvirágméz 4 db

Külföldi eredetű mézfajták:

- Datolya virágméz 2 db
- Eukaliptusz virágméz 1 db
- Hangaméz 2 db
- Havasi virágméz 3 db
- Narancsvirágméz 3db

Értékelhetetlen mézfajták:

- Bodzavirágméz 1 db
- Dió virágméz 2db
- Mogyoróvirágméz 3db
- Nőszirmoméz 1 db
- Nyárfaméz 1 db
- Nyírfaméz 1 db
- Vadmálnaméz 2 db

Törekedni kell arra, hogy a megváltozott fogyasztási szokásokat követve, kövessük az ismeretszerzési igényüket is a mézfogyasztóknak.

20. Milyen mézfajtákat kóstolt már?

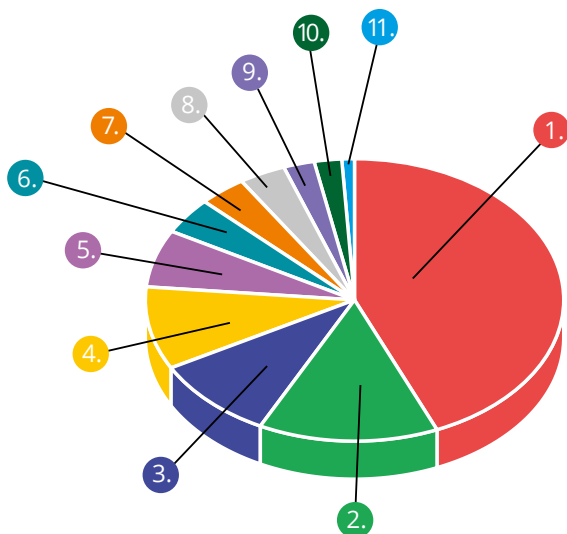
Itt 294 értékelhető válasz érkezett, 1167 kitételrel. Tisztítás után nem meglepő módon, gyakorlatilag ugyanazok, mint az előző kérdésnél.

21. Több mézet vásárolnék, ha...

272 értékelhető válasz érkezett erre a kérdésre! Újfént egy olyan kérdés, amitől sokat vártam, de keveset kaptam. Mézfogyasztók szorítkoztak a konzumválaszokra. Olyan válaszok születtek, amelyek akaratlanul is azt sugallják, hogy annyi mézet vásárol a mézfogyasztó, amennyire szüksége van. Hogy nem venne többet akkor sem, ha több állna rendelkezésre. 11 olyan válasz érkezett mindössze, akik azt mondták, hogy több mézet ennének, ha olcsóbbá válna hirtelen a méz. A többi 261 mind azt mondta, hogy megveszi a szükséges mennyiséget, amennyire szüksége volna.

1. ábra: A legismertebb mézfajták Magyarországon

1. Akácméz 800
2. Vegyesvirág-méz 255
3. Hárméméz 176
4. Repceméz 174
5. Gesztenyeméz 121
6. Selyemfűméz 77
7. Napraforgóméz 67
8. Édesharmatméz 66
9. Levendulaméz 44
10. Mézontófűméz 39
11. Aranyvesszőméz 18

22. Találkozott már mézhez kapcsolható reklámmal?

(igen / nem)

Összesen 305 értékelhető válasz érkezett erre a kérdésre.

Ez egy egyszerű kérdés volt, arra voltam kíváncsi, az egyszerű mézfogyasztó odafigyel-e a mézzel kapcsolatos híradásokra, reklámokra, tájékoztatásra.

Az meglepő volt, hogy az átlagos mézfogyasztó mindössze 43,28%-a találkozott híradásokban mézzel, vagy célzottan, reklámokban.

56,72%-a nem találkozott mézzel kapcsolatos hirdetésekkel célzottan a fogyasztókat célba vevő hirdetési felületeken!

23. Ha igen, hol? (Sorolja fel a médiákat, online-t és offline-t egyaránt!

Itt arra a 43,28%-ra számítottunk, akik már találkoztak célzott reklámokkal a mézfogyasztók közül. Mivel itt 121 válaszcsoporthoz kaptam, azt kell mondanom, hogy ha az előző válasza 305 értékelhető válasz érkezett és a kapott arány

nagyjából egyezik, tehát a válaszadók vették a fáradságot és válaszoltak, hol találkoztak célzott mézhirdetésekkel.

Az „interneten” és a Facebook kitéltet egynek vettem, tekintettel az egyszerűsége, hiszen a magyar nethasználók 80%-a használ Facebookot és a vizsgált célcsoport nagyjából megegyezik a magyar nethasználók sokaságával.

Kapott adat, hogy a mézfogyasztó célcsoportunk leginkább digitális médiából tájékozódik (130 db). 64 db azok száma, amelyek nem digitális médiát jelentenek, tehát az arány 1:3-hoz! Ezt figyelembe kell venni a későbbiekben!

- Facebook: 62 db.
- Tv: 42 db.
- Rádió: 15 db.
- Helyi szórólap: 28 db.
- OMME: 1 db.
- Sajtó: 26 db.
- Diszkontáruházak: 4 db.
- Méhészetekben: 6 db.

24. Használ ön közösségi médiát?

(nem használok / igen, Facebookot / igen, Youtube-ot / igen, TikTok-ot / igen, Instagram-ot / igen, mást / egyéb)

Összesen 596 értékelhető válasz érkezett erre a kérdésre. Több választ meg lehetett jelölni és lehetőség adódott arra is, hogy az opcionálisról eltérő közösségi médiát is fel lehetett tüntetni az oldalon.

Legnagyobb mértékben Facebookot használják az emberek: 94,7%-ban. Ezt követi a Youtube 60,6%-kal, az Instagram 28,81%-kal. Ezek a legelterjedtebb közösségi médiaszolgáltatók. 7,62% jelölte azt, hogy mást használják az opcionálisok képest és mindössze 1,66% használta a TikTOKot. Ez alighanem a mézfogyasztók fiatalságát jelzi, bár elmondhatjuk, hogy az érintett sokaság éveken belül érintetté válik, tehát nagyon is érdemes foglalkozni a rövid, max. 15 másodperces videókkal.

Az fokozott figyelmet érdemel, hogy a megkérdezettek mindössze 3,97%-a nem használ közösségi médiát!

A megkérdezettek közül 2 fő üzemeltet Twitter-fiókot, 3 fő Tumblr-fiókot, 5 fő LinkedIn-fiókot, 1 fő Pinterest-fiókot, 1 fő Flickr-fiókot, 1 fő Pixabay-fiókot, 2 fő MiUtcánk-fiókot, 5 fő pedig helyi hírportálon üzemeltet fiókot.

Érdekesek és tanulságosak a kérdésre kapott válaszok. Egyrészt azt mutatja, hogy a mézfogyasztók kissé idősebbek, hiszen ritkábban találkozunk fiatalos fiókokkal, másrészt pedig azt, hogy a rendelkezésre álló lehetőségeket sem használjuk ki kellőképpen. Ez a tudás a későbbiekre lehet nagy hatással, mikor meg kell újulnunk!

(Folytatjuk)

Erdélyi Tibor, méhészeti szakelőadó

Méhészkedj Ausztriában!

Akár azonnali munkakezdéssel **méhészt keres Ausztria egyik legnagyobb méhészete!**

A munka augusztus végéig tart.

6 napos munkahetek, szállás, ellátás, jó fizetés.

Érdeklődni német vagy angol nyelven lehet a **singer.harald@aon.at** elektronikus címen.

Mit jelent a méz oxálsav-tartalmára vonatkozó új rendelet?

2021. február 23-án az FDA (az USA Élelmiszer-biztonsági Hivatala) véglegesítette azt a rendeletet, amely kivételt állapít meg a mézben és a lépes mézben található oxálsav-maradványok toleranciakövetelményére. Sokak számára ez nem volt meglepetés, hiszen már több hónapja dolgoztak rajta és a nyilvánossággal (a szakmával) is nyílt párbeszédet folytattak.

A bejelentés azonban a méhészeti fórumokon és csoportokban felbolydulást keltett. Ez nagy figyelmet vont magára, és sajnálatosan sok téves információ is megjelent a témával kapcsolatban. E cikk célja az, hogy elmagyarázza ezt a rendeletet, illetve azt, hogy ez mit jelent a méhészek és méheik számára.

A rövid válasz az, hogy ez a rendelet nem változtatja meg az oxálsav méhészeti felhasználásának eddigi módját, így például továbbra sem lehet a méztérben azt használni.

Fontos megérteni a különbséget az FDA, azaz az élelmiszer-biztonsági hivatal és az EPA, azaz a környezetvédelmi hivatal céljai között, illetve a különbséget a határértékszint és az oxálsavas atkairtó termék címkézése között. Az FDA célja az emberek és állatok egészségének megőrzése. Ennek egyik módszere az, hogy megengedett maximum szermaradvány határértékeket írnak elő. A megállapított határérték az a maximum mennyisége egy bizonyos rovarirtónak, amelyet az USA-ban forgalmaznak. Ezt a toleranciaszintet az EPA határozza meg. A határérték meghatározásának célja az, hogy az élelmiszerek biztonságosak legyenek emberi és állati fogyasztásra. A megállapított toleranciaszintek mindenféle élelmiszert figyelembe vesznek, amelyekben egy bizonyos rovarirtó előfordulhat. Például, ha egy rovarirtó mind a cseresznyén, mind az almán is alkalmazható, az EPA mind a cseresznye, mind az alma esetében külön-külön állapítja meg a maradvány határértékét, amely elég alacsony azt is figyelembe véve, hogy néhány ember mind a két gyümölcsből fogyaszthat, így az adott rovarirtót több forrásból is a szervezetébe juttatja. Ezeket a határér-

tékeket célzott mintavételek alapján szabályozzák. Az USDA (az Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma) és az FDA megvizsgálja az élelmiszermintákat, és ha azok a határértékszint felett vannak, szabályozó intézkedést hozhatnak. Ilyenkor általában kapcsolatba lépnek az egyes államok mezőgazdasági minisztériumaival, hogy azok vizsgálatokat folytassanak. A határérték feletti maradványokat tartalmazó élelmiszereket hamisítottként kezelik, és jellemzően le is foglalják.

A határértékszint-követelmény alóli kivétel is létezik, ami azt jelenti, hogy az élelmiszer-biztonsági hivatal nem fog vizsgálni egy élelmiszert egy adott rovarirtóra. Ez történt az oxálsavval kapcsolatban is. Tehát a mézben található oxálsavra vonatkozó jelen rendelet azt jelenti, hogy az „amerikai Nébih” és az USA agrárminisztériuma nem fogja vizsgálni az oxálsav jelenlétét a mézben, vagy ha oxálsavat találnak méz mintavétel során, ez nem eredményez semmilyen korlátozó, szankcionáló intézkedést. Noha a túl sok oxálsav veszélyes lehet, de ez a hatóanyag természetesen (magától) több élelmiszerben is előfordul, így nagyon is érthető, hogy az FDA nem fogja külön a mézben keresni. Ez nagyszerű! Ez azt jelenti, hogy ha egy méhész mézet vagy méhviaszt árusít, és valaki azokat leteszteli, nem fogják gúzsba kötni a korlátozások vagy rendelkezések, ha netán oxálsav lenne jelen a termékekben.

Az FDA célja az ember egészségének védelme azáltal, hogy korlátozza a maradványok mennyiségét bizonyos élelmiszereken határértékek meghatározásával. Ezeket a szinteket az élelmiszerek rendszeres mintavételével és vizsgálatával ellen-

őrzik. A határérték alóli kivétel azt jelenti, hogy a vonatkozó élelmiszereket (mézet) nem fogják bevizsgálni az adott rovarirtó hatóanyagra (oxálsavra).

A környezetvédelmi hivatal (EPA) azonban szélesebb érdekeket képvisel, mint csupán az emberi egészség. Az EPA számára az is fontos, hogy hogyan használják a rovarirtókat (nem csak az, hogy mennyi halmozódik fel az élelmiszerben, mint végtérmegekben), ez az oka annak, hogy a rovarirtó készítmények címkéjén írottakra vonatkozó korlátozásokat alkalmaznak. Az állatgyógyászati vagy növényvédelmi készítmények címkéje sok mindent határoz meg, mint például azt, hogy milyen védőfelszerelést kell viselni a készítmény használata közben, keverhető-e más hasonló készítményekkel, illetve azt, hogy hogyan alkalmazandó. A címkén olvasható utasításokat annak gyártója írja és az EPA jóváhagyja. A címkéken leírtak nyilván vonatkoznak a maximum megengedhető hatóanyag-szintre is olyan tekintetben, hogy a megfelelő használat során nem halmozódhat fel határértéket meghaladó maradvány. Tehát a határérték alapvetően egy eszköz annak elérésére, hogy a rovarirtókat a címke szerinti utasításnak megfelelően alkalmazzuk.

Az oxálsavas készítmények címkéjén jelenleg a következő szerepel: "Nem alkalmazható méztéri fiókok használata esetén". Amíg ez a címke érvényben van, ez a vonatkozó jogszabály, tekintet nélkül az élelmiszer-biztonsági hivatal határértékre vonatkozó rendelkezéseire. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy ez a korlátozás állandóan érvényben lesz. A gyártók folyamatosan aktualizálják a készítmények címkéit az új kutatásoknak vagy bizonyos változó körülményeknek megfelelően. Ez azt jelenti, hogy lehetséges, hogy a gyártó egy új címkét (használati utasítást) nyújt be az EPA jóváhagyását kérve a jövőben, egy új kutatás alapján. De mindmáig ez nem történt meg az engedélyezett oxálsavas készítmény esetében, tehát nem alkalmazható oxálsav méztéri fiókok használatakor. Előfordulhat, hogy egy méhész a mézelő méheknél használatos állatgyógyászati készítmény használatára változást szeretne, akkor fontos tudnia, hogy ki a termék gyártója, mivel ők azok, akik a címkét megváltoztathatják. Kapcsolatba lehet lépni a gyártókkal, illetve gyakorlati tapasztalatainkkal támogatni lehet a kutatókat, akik majd az adott készítmény méhekre és mézre kifejtett hatásait tanulmányozzák, hogy több tudományos tény legyen a változtatás meghozatalára.

A végső fontos szabályozási szempont az, hogy bármely készítmény használata és nyilvántartása országos, nemzeti szinten meghatározott. Az adott ország korlátozhatja az oxálsav használatát, vagy nem kéri a korlátozás betartását minden esetben. Fontos, hogy mindenki tisztában legyen a saját országa rendeleteivel.

Néhány megfontolásra érdemes szempont, ha a méhész oxálsavat szeretne használni méztermelési időszakban:

- Fontos több módszert és hatóanyagot alkalmazni az atkák kezelésére. Ha csak egy készítményt vagy hatóanyagot használunk többször egymás után, az atkák ellenálló képessége nő. Az oxálsavat is a varroa atka elleni kezelési stratégia egy elemeként használjuk, ne csak, mint az atkakezelés elleni egyedüli stratégiát.
- Az oxálsav a lezárt sejtekben (fedett fiasításban) nem fejt ki hatást. A nyár közepén, amikor a méztéri fiókok használatban vannak, nagyon sok a fedett fiasítás a kaptárban, és a legtöbb varroa atka a fedett fiasításban található. Ha ebben az időszakban használjuk az oxálsav-

at, az atkák nagy részét nem pusztítja el a kezelés. Néhány méhész úgy próbálja ezt megoldani, hogy többszöri kezelést alkalmaz, de ez már kártékony lehet. Minden kezelés árt a méheknek, így fontos úgy időzíteni a kezeléseket, hogy azok maximálisan pusztítóak legyenek az atkákkal szemben, de csak minimálisan károsítsák a méheket. Ellenkező esetben csak feleslegesen okozunk kárt a méhcsaládnak.

- Amikor a méztéri fiókok használatban vannak, gyakran sok nyílt fiasítás is található a családnál. Az oxálsav bizonyítottan káros a nyílt fiasításra. A fiasításban a méztermelési időszakban okozott pusztítás később a nyár folyamán gyengébb méhcsaládot eredményezhet.
- Már létezik olyan kezelés, amely a címke szerint akkor alkalmazandó, amikor a méztéri fiókok használatban vannak és ez a fedett fiasban is hatásos - Mite Away Quick Strips és Formic Pro. Olyan helyeken, ahol sok az atka a méztermelési időszakban, e termékek használata javasolt.

Az oxálsav egy rendkívül hatásos eszköz a méhészek számára a varroa atka szinten tartására. Az oxálsavat a legeredményesebb fiasítás nélküli méhcsaládokban használni. Például, szaporításnál, kölyök méhcsaládoknál jól alkalmazható, és sikeresen használható az atkák kiirtására késő ősszel – tél elején, miután a méhek már abbahagyták a fiasítást. Sok méhész oxálsavat használ a bölcsős szaporításkor, amikor az új anya már bepárizott, de még nincs fedett fiasítás a kis családokban.

Az oxálsav nem a legjobb eszköz a méhcsalád méztermelési időszakában, amikor rengeteg a fiasítás, és továbbra sem alkalmazható akkor, amikor a méztéri fiókok használatban vannak.

Írta: Dr. Meghan Milbrath, Michigan Állami Egyetem
Megjelent: Bee Culture szaklap 2021. márciusi szám

Fordította: Hajtós Helén

Piacozó és vásároló méhészek, figyelem!

EREDETI OLASZ
MÉZADAGOLÓ

**Megrendelhető a
(+36)-(70)-683-0101
telefonszámon.**

Az ár a postai szállítási
költségét nem tartalmazza!

A mézfogyasztók, mézvásárlók közt is egyre
közkedveltebb „**mézpumpa**”
kedvezményes áron beszerezhető,
amíg a készlet tart!

**Mézpumpa + fém, méhsejtmintás tető
a pumpafurattal + pumpatoldalék: 400 Ft/db.
20 darab vásárlása esetén 10% engedmény!
50 darab vásárlása felett további kedvezmény!**

**Előre a korszerűbb,
praktikus mézadagolásért!
Segítsük, hogy fogyassza a fogyasztó!**

Adótanácsadó

E rovatunk lehetőséget biztosít méhésztársainknak, hogy adózással kapcsolatos kérdéseikre választ kapjanak. Kérdéseiket várja a Szerkesztőség!

• **Hogyan adóznak a családi gazdaság tagjai, ha átalányadózó?**

Az átalányadózást nemcsak az önálló őstermelők, hanem a családi gazdaság tagjai is alkalmazhatják. Ennek csak egy bevételi értékhatár feltétele van: családi gazdaságban – a családi gazdaság tagjainál – átalányadózás abban az esetben alkalmazható, ha az őstermelői tevékenység bevétele az adóévben nem haladja meg a tagok adóév utolsó napja szerinti létszáma és az éves minimálbér tízszerese szorzatának összegét, de legfeljebb az éves minimálbér negyvenszeresét.

Tehát családi gazdaság esetében az átalányadózás alkalmazására jogosító bevételi értékhatár a taglétszám $\times$ éves minimálbér $\times$ 10 képlettel adható meg, azzal, hogy a családi gazdaság tagjainak őstermelői tevékenységének összesített bevétele az éves minimálbér negyvenszeresét nem haladhatja meg.

Összegezve ez a következőket jelenti 2021. évben:

- családi gazdaság taglétszáma = 4
- éves minimálbér 2021. évben = 12 008 800 Ft (167 400 $\times$ 12)
- éves minimálbér tízszerese = 20 088 000 Ft
- családi gazdaság átalányadózásának bevételi értékhatára = 80 352 000 Ft
- törvényi felső határ (éves minimálbér negyvenszerese) = 80 352 000 Ft

Tehát egy négytagú családi gazdaság 2021. évben maximum 80 352 000 Ft bevételig alkalmazhatja az átalányadózást. Ennek $\frac{1}{4}$ -e a kiegészítő tevékenység maximális bevételi értékhatárát jelenti. 2021. évben ez 20 088 000 Ft. 2022. évtől az akkori minimálbér alapján új számítást kell végezni.

A családi gazdaság valamennyi tagjának kötelező egy adózási módot alkalmaznia, ez azt jelenti, hogy átalányadó úgy alkalmazható, ha a családi gazdaság minden tagja azt választja.

• **Milyen összegű bevételig alkalmazható a kedvezményes járulékfizetés főállású őstermelő esetén?**

Annak a mezőgazdasági őstermelőnek, akinek az e tevékenységből származó, tárgyévet megelőző évben elért – támogatások nélküli – bevétele nem haladja meg a tárgyévet megelőző adóév éves minimálbérének az ötszörösét, az őstermelői tevékenységből származó, tárgyévet megelőző évi bevételenek 15 százaléka után kell társadalombiztosítási járulékot fizetnie. Ez esetben a mezőgazdasági őstermelő havi járulékalapjaként a tárgyévet megelőző évi – támogatások nélküli – bevétele 15 százalékának egytizenketted részét kell tekinteni.

2021. évre ez a következőket jelenti:

- a minimálbér összege 2020. évre = 161 000 Ft
- az éves minimálbér ötszöröse = 9 660 000 Ft

2021. évben ezen bevételi értékhatárig teljesíthető a 15%-os járulékfizetés.

A járulékalap és a fizetendő járulék számítása – a felső értékhatáron számolva – 2021. évben a következő:

- havi járulékalap = 120 750 Ft (9 660 000 / 12 $\times$ 0,15)
- havi tb. járulék = 22 338 Ft (120 750 $\times$ 0,185%)

2022. évtől a 2021-es minimálbér alapján új számítást kell végezni.

2021. évre a kistermelőkre van egy átmeneti szabály: az általános szabályoktól eltérően a 2021. adóévben a 2020. december 31-én ha-

tályos szja-tv. szerinti mezőgazdasági kistermelő a tárgyévet megelőző évi – támogatások nélküli – bevételenek 15 százaléka után fizeti meg a társadalombiztosítási járulékot. Tehát 2021. évben a 2020. évi bevétel az irányadó.

• **Hogyan alakul a járulékfizetési kötelezettsége annak, akinek az előző évi bevétele meghaladta az előző évi minimálbér ötszörösét, vagy 2021. évben kezdő főállású őstermelő?**

A mezőgazdasági őstermelő a minimálbér 92 százalékának megfelelő összeg után fizeti meg a társadalombiztosítási járulékot.

A társadalombiztosítási járulék mértéke: 18,5%.

A 2021. évben alkalmazandó minimálbér = 167 400 Ft.

Havi járulékalap = 154 008 Ft (167 400 $\times$ 0,92).

Fizetendő havi járulék = 28 491 Ft (154 008 $\times$ 0,185).

2022. évtől az akkori minimálbér alapján új számítást kell végezni. Ezek a szabályok vonatkoznak tárgyévben kezdő mezőgazdasági őstermelőre is. Ezek a szabályok egyaránt vonatkoznak az átalányadózó és költségelszámoló őstermelőre, önálló őstermelőre és a családi gazdaság tagjára.

• **Mennyi szociális hozzájárulási adót kell fizetnie az átalányadózó járulékfizetésre kötelezett őstermelőnek?**

Az átalányadózást választó járulékfizetésre kötelezett mezőgazdasági őstermelőt saját maga után havonta terhelő adó alapja a minimálbér.

Őstermelők esetében minimálbér alatt az év első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegét kell érteni. 2021. január 1-jén ez 161 000 Ft. Ez után kell a 15,5 %-os mértékű szociális hozzájárulási adót megfizetni.

Tehát az átalányadózást választó őstermelő szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettsége 2021-ben: 161 000 Ft $\times$ 0,155 = 24 955 Ft $\times$ 3 hó. Tehát a negyedéves szochóteher 74 865 Ft.

2022. évtől az akkori minimálbér alapján új számítást kell végezni.

• **Milyen esetben mentesül a szociális hozzájárulási adó megfizetése alól a járulékfizetésre kötelezett átalányadózó őstermelő?**

Akinek az őstermelői tevékenységből származó – támogatások nélküli – bevétele az adóévben nem éri el az éves minimálbér ötszörösét, mentesül a szociális hozzájárulás megfizetése alól.

Ez az értékhatár 2021. évben 10 044 000 Ft – a 21/2021. (I. 28.) Korm. rendelet alkalmazásával. Ezen értékhatár alatti éves bevétel esetén tehát nincs szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettsége az átalányadózó, járulékfizetésre kötelezett őstermelőnek. 2022. évtől az akkori minimálbér alapján új számítást kell végezni.

A szociális hozzájárulási adó alól mentes őstermelőt nem terheli negyedéves szociális hozzájárulási adóelőleg fizetési és bevallási kötelezettség. Ezen adómentesség alól kivételt képez, ha az őstermelő a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalja, hogy magasabb összeg után fizeti meg a társadalombiztosítási járulékot. Ekkor a mezőgazdasági őstermelőt a saját maga után évente terhelő adó alapja a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg adóévre megállapított összege.

Krenovszkyné Lovász Andrea
reg. okl. adószakértő

VAKCINAINFÓ

Regisztráljon a koronavírus elleni oltásra:

vakcinainfo.gov.hu

Az oltás önkéntes és ingyenes. Amennyiben szeretné beoltatni magát, regisztráljon most, és értesüljön elsőként a vakcinával kapcsolatos információkról és teendőkről!

MINDEN ÉLET SZÁMÍT

Jancsi manó és a méhfarkas

Jancsi a rét szélén sétált, s a nyíló virágokban gyönyörködött. Egyre több virág bontotta ki a szirmát, és a levegő tele volt édes illatukkal. Erről eszébe jutottak szorgos kis barátai.

Megnézem, hogy vannak a méhecskék – mosolyodott el hirtelen. – Biztosan nagy most a sürgés náluk – azzal már vette is az irányt a kaptár felé.

Azonban az öreg tölgnél meglepetés várta. A kaptár kapujában a gondterhelt Lili királynő álldogált és egyre a környéket figyelte.

– Szép napot kívánok! – köszönt Jancsi mosolyogva.

– Szia Jancsi! – köszönt a királynő is, de egyre csak a környéket leste.

– Csak nincs valami baj? – kérdezte a kis manó, mikor látta, hogy mekkora a nyugtalanság a kaptárban is.

– De, Jancsi, baj van! – bólogatott komolyan a királynő. – A felderítőink nem értek haza.

– De hát hova lettek?

– Sajnos nem tudjuk – tárta szét a kezeit Lili. – Még reggel indultak el, hogy körülnézzenek az erdő sarkában, és azóta nem tértek haza. Nem tudom, mi történhetett, de nem merek több méhecskét elküldeni arra.

– Akkor megyek én! – ajánlkozott Jancsi.

– Én is veled tartok! – állt mellé Zengő, egy felderítő méhecske.

– Veletek megyek! – röppent melléjük Pircsike. – Együtt biztosan megtaláljuk őket.

– Jó, de nagyon vigyázzatok! – kötötte a lelkükre Lili, és hoszszan integetett utánuk.

A három bátor nyomozó arra indult, amerre a felderítők még kora reggel. Már jó messze elértek, de nem találták semmi nyomát az eltűnt méheknek.

– Szerintem váljunk szét! – javasolta Zengő. – Én szétnézek az erdő szélénél, Pircsike a málnásnál, Jancsi pedig a patak partján. Aztán itt találkozunk, és ha nem találunk semmi nyomot, akkor megyünk haza.

Rendben, de ne menjetek túl messzire! – bölintott a kis manó, azzal szétváltak.

Jancsi hamar odaért a patak partjára. A méhecskék nyoma után kutatott, de nem látott csak őz és nyuszi lábnyomokat. Ahogy felállt, hogy kicsit messzebb is körülnézzen, mikor hirtelen segélykiáltást hallott. Jancsi gyorsan elindult a hang irányába. Hamarosan újra hallotta a kiáltást.

– Ez Zengő lesz! – szaporázta meg a lépteit, és az erdő széle felé tartott, amerre korábban a felderítő méhecske indult.

Mikor belépett a fák közé, szinte rögtön Pircsikébe botlott.

– Te is hallottad? – kérdezte, de a méhecske csak megdermedve álldogált egy bokor mögött, és épp csak bölintani tudott. – Azt is láttad, mi történt? – kérdezte tovább Jancsi.

– Igen, láttam... – suttogta a kis méh, és látszott rajta, hogy nagyon fél.

– Egy méhfarkas! – szólalt meg ekkor valaki a hátuk mögött. Jancsi ijedten fordult hátra, de csak Pipitér a kis tündér állt mögöttük.

– Jaj, de megijesztettél! – szidta a kis manó. – Amúgy, hogy kerülsz ide, és mi az a méhfarkas? – kérdezte egy szuszra.

– Azért jöttem, mert a gyógynövénykészleteinket valaki

megdézsmálta és a királynő elküldött néhányunkat, hátha találunk valamit nyomot, hogy ki lehetett. Elmentem a méhecskékhöz, esetleg nem hallottak-e valamit, és Lili királynő akkor mondta, hogy erre indultatok, hát utána jöttem.

– És mi az a méhfarkas? – kérdezte némi hűmmögés után a kis manó.

Az egy szörnyen gonosz harcos darázs, és régebben sokat vadászott ránk, méhekre. De már nagyon régen nem hallottunk egyről sem. Annak idején Erdő apó elkergette őket erről a vidékről – adta meg a választ Pircsike.

– Vajon, hogy került erre? Biztosan valami rosszban sántikál!

– Követnünk kéne! – javasolta Pipitér. – Talán megtaláljuk az eltűnt méhecskéket is.

– Kövessük, de csak óvatosan! – egyezett bele Jancsi.

A biztonság kedvéért a kis manó szerzett egy jókora husángot, és azzal felszerelve indultak el. Óvatosan követték a méhfarkas nyomait. A kanyargós ösvényen haladva egyre beljebb jutottak az erdőbe. Nemsokára egy tisztásra értek. A tisztás szélén ócska kunyhó állt. Kidőlt-bedőlt kerítése mellett egy ketrecben üldögéltek sírva a méhecskék, míg mellettük állt a félelmetes méhfarkas és egy nagyon öreg néni.

– Ez bizony Biri néne, a boszorkány! – sóhajtott fel Pipitér.

– Ki kell őket szabadítanunk! – szólt nagyon határozottan Pircsike.

– Összedugták a fejüket, és nemsokára meg is volt a haditerv.

Vajon a bátor barátainknak sikerül kiszabadítania a méhecskéket?

(Folytatjuk)
Balla Aranka

Ózongenerátor

Méhészeti felhasználása mellett humán célú alkalmazása is rendkívül eredményes pl. penészmentesítés, lakás, iroda, gazdasági épület fertőtlenítés, klímatisztítás, szagtalanítási igények esetén.

Elpusztítja a kereteken, kaptár felületein, eszközökön, ruházaton megtelepedő kórokozókat.

Megvédi a kiépített lépeket a viaszmosly kártételétől.

Rendszeres használatával csökkentheti a szükséges védekezések költségeit, és a méheket veszélyeztető betegségek kockázatát.

INGYENES SZÁLLÍTÁSSAL!

AJÁNDEK PROGRAMOZHATÓ DIGITÁLIS HETI IDŐKAPCSOLOVAL!

Hatékony védekezés ózonkezeléssel a méhészeti kártevők és kórokozók ellen!

VERNALIS M15

→ 15 000 mg/óra ózontermelés

119 900 Ft

VERNALIS M30

→ 30 000 mg/óra ózontermelés

179 900 Ft

- A Vernalis és az OzoneTech méhészeti tapasztalatokon alapuló közös fejlesztése.
- Minőségi, tartós ózonlapokkal.
- 3 év garancia. Gyors, megbízható, szakértő szervizhálózat.
- Egyedi, tetszetős méhészeti formaterv.
- Manuális, vagy programozható indítási lehetőség, hogy ne kelljen a napi kezelések indítását észben tartani.
- Üzemóra számláló, 5 méter hálózati kábel.

 Vernalis

Vernalis Bt.
Cím: H 7694 Hosszúhetény, Kiszmező u. 2/c

Telefon: +36 72 590-001
Mobil: +36 30 973-3934

E-mail: vernalis@vernalis.hu
Honlap: www.vernalis.hu

CITÓVAR KFT.

Megjelent a BeeVital Hive Clean utód terméke, a **VarroMed**

Összetétele és hatékonysága változatlan!

www.citovar.hu
06 20 44 23 004
06 30 72 50 000

Nehezebbé esik kanállal a megfelelő oxálsav mennyiséget a szublimáló kupakjába adagolni?

Felejtse el a kanalat és használja az automata adagolót!

Új fejlesztésű adagoló, mellyel egy gombnyomásra a megfelelő mennyiséget adagolhatja a kupakba.

9.500 Ft / Teljes szett (kupakkal)

6.500 Ft / Adagoló

info@citovar.hu

„A jó méhész
jó gyógyszerei...”

Formivar 60

60 g hangyasav /100 g oldat

Formivar 85

85 g hangyasav /100 g oldat

Kiszereelés:
1 L

méhkaptárban történő alkalmazásra,
mézelő méhek részére A.U.V.*

Mézelő méhek *Varroa destructor* által okozott varroa-
tozisanak és/vagy *Acarapis woodi* okozta légcső-
atkásságának kezelésére.

Hatóanyag:
Amitráz 125 mg/ ml

Tik-Tak

125 mg/ml külsőleges oldat
mézelő méheknek A.U.V.*

Kiszereelés:
10 ml

Mézelő méhek *Varroa destructor* fertőzöttségének
kezelésére, vagy a fertőzöttség gyanúja esetén
diagnosztikai célra.

Alkalmazás: Késő nyáron, az utolsó porgetés után
1-2 nappal – Fedett fiasítás esetén sorozatkezelés
javasolt a termék használati utasítása szerint.

Záró kezelés késő ősszel – fedett fiasítás esetén
nem alkalmazható. Diagnosztikai kezelés.

Thymovar

15 g timol/impregnált csik
mézelő méhek számára A.U.V.

2x5 db

Javallat:

Mézelő méh *Varroa destructor* okozta fertőzésének
diagnosztizálására és kezelésére.

Alkalmazás: Az impregnált csíkot a lépek tetejére kell
helyezni. A timola hőmérséklettől függően szublimál a
kaptár légterében. A legjobb hatás 20-25°C-on,
6-8 hetes alkalmazás esetén érhető el.

*Vényköteles állatgyógyyszer. Kérjen állatorvosától vagy gyógyszerészetétől további felvilágosítást!

tolnagro
CSOPORT

Tolnagro Kft.
Szekszárd, Rákóczi u. 142-146.
Telefon: +36 74/528-528
megrendeles@tolnagro.hu

Primavet Kft.
Budapest, Komáromi út 36-37.
Telefon: +36 1/460-50-50
megrendeles@primavet.hu

Sz.-Sz.-B. Megyei Állatkórház Kft.
Nyíregyháza-Oros, Nyíregyházi út 6/A.
Telefon: +36 30/938-71-22
megrendeles@allatkorhazkft.hu

BÁBOLNAI GAZDANAPOK

2021. szeptember 9-11.

A több mint három évtizedes múltra visszatekintő kiállítás az agrárium kiemelkedő eseménye, mely nemcsak hagyományt teremtett, de értéket is képvisel.

200+
kiállító
20 000+ m²
kiállítói terület
20 000+
látogató

A kiállítás súlypontját a mezőgazdasági gépek és berendezések képezik, de látható lesz minden egyéb mezőgazdasághoz köthető termék és szolgáltatás, valamint jelen lesznek az oktatáshoz és kutatáshoz köthető intézmények is.

Kukorica fajtakísérleti sor:
kutatóintézetek és vetőmag-forgalmazó cégek állítanak be kísérleti parcellákat kukorica-vetőmagokból, mellyel segítünk a gazdáknak a tájékozódásban

Szaktanácsadási pont:
a kiállításon létesített szaktanácsadási ponton véleményeket cserélhetnek a gazdák a komplett farmmenedzsment-megközelítésről is.

JELENTKEZZEN MOST!
babolna@magyarmezogazdasag.hu
+36 30 235 5096

Gépbemutató:
minden évben színvonalas mozgógép-bemutatókat láthatnak az érdeklődők. A meghatározó gépforgalmazók és gépgyártók működés közben mutatják be az újdonságokat, újításokat, különös tekintettel a precíziós növénytermesztéshez szükséges gépekre, eszközökre.

Talajszelvény:
a talajművelő eszközök munkáját részletesen, „szemmagasságból” láthatják az érdeklődők.

Agrya „Tiétek a jövő” konferencia:
A generációváltás jegyében a fiatal gazdáknak is tervezünk programokat.

Szakiskolai Nap:
közel 1000 középiskolás diákot várunk, akiknek szervezett programot és traktor-tesztvezetési lehetőséget biztosítunk.

BABOLNAIGAZDANAPOK.HU

SZERVEZŐ:

RENDEZŐ:

TÁRSRENDEZVÉNY:

TÁMOGATÓ:

HIRDETÉSSZERVEZŐ: Kiss Jánosné, mobil: (+36)-(30)-345-7601, e-mail: titkarsag@kerteszetesszoleszet.hu. Apróhirdetéseit kizárólag írásban várjuk (levelezőlap, levélben, e-mailben). Postacím: 1141 Budapest, Mirtusz u. 2. A borítékra írják rá: Méhészet szerkesztősége. Beérkezési határidő: a tárgyhót megelőző hónap 5-e. A hirdetés ellenértékét az általunk küldött számla alapján, vagy csekken kell befizetni (390 Ft + áfa/szó, 1 mm hasáb: 390 Ft). Hirdetést telefonon nem fogadunk.

HIRDETÉSFELVÉTEL:

Kiss Jánosné, mobil: (+36)-(30)-345-7601,
e-mail: titkarsag@kerteszetesszoleszet.hu

EPERJESINÉ**Mézfelvásárló vállalkozás
TÓALMÁS**

Mézfelvásárlás az ország egész területén, azonnali fizetéssel, göngyölegcserével, szállítással,

aktuális napi árakon,
**MÉHÉSZBARÁT
STÍLUSBAN.**

Minden mennyiségű és fajtájú, de csak természetes méz érdekel. Nyitva: állandóan.

Tel./fax: (06)-(29)-426-691

Mobil: (+36)-(30)-940-5548,
(+36)-(30)-932-0422

Telephely és levélcím:

Eperjesi Sándorné,
2252 Tóalmás, Liget u. 28.
(Pest megye)

**Bio- és konvencionális
MÉZFELVÁSÁRLÁSA**

az ország egész területén, azonnali fizetéssel, cseregöngyöleggel

Forgó Gábor 6768 Baks, Fő út 54.
Tel./Fax: (+36)-(30)-456-6547

www.forgomez.hu

**BACSÁK MÉHÉSZBOLT,
GYŐR**

Műlépkészítés, öreglép-feldolgozás, méhészeti felszerelések nagy választékban

POLIOEL 4 kapható

Győr, József A. u. 79.

Tel.: (+36)-(96)-434-685

Szigethalom, Mű út 214.

Tel.: (+36)-(20)-917-5336

www.bacsakmeheszboltgyor.hu

E-mail:

bacsakkaroly@freemail.hu

Mézfelvásárlás**a Dunántúli egész területén**

azonnali fizetéssel, cseregöngyöleggel. **Németh Antal,**

Bó, Hunyadi u. 6.

Telefon: (+36)-(30)-650-0161

**MÉHANYÁK ÉS ÉRETT
BÖLCSŐK
rendelhetők.**

Tóth Zoltán Kesznyéten

Tel: (+36)-(30)-273-9901

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Elsősorban Borsod, Szabolcs,
Hajdú megyék területén.

**Cseregöngyöleggel, azonnali
átutalással!**

SOLTÉSZ LÁSZLÓ

Abaújszántó, Szemán I. 37.

TELEFON:

(+36)-(20)-427-0622

MÉZFELVÁSÁRLÁS

az ország déli részén.

Azonnali fizetéssel és csere
göngyöleg biztosításával.

**Hunyadi Lajos
méhész-mézfelvásárló,**

6120 Kiskunmajsa, Kert utca 9.

Mobil: (+36)-(30)-963-46-02

KERETLÉC

a gyártótól!

Megnövelt raktárkészlettel

várjuk régi és új

vásárlóinkat!

36 mm-es válszélességgel
gyártunk hárs anyagból
a következő méretekben
és árban:

NB keretléc 174 Ft,

Hunor 152 Ft,

1/2 NB 139 Ft.

Postázást vállalunk.

Kohut Bútor Kft., Szarvas

Tel: (+36)-(30)-345-4956

MÉHANYA BÖLCSŐ

Államilag ellenőrzött telephe-
lyemről érett méhanyabölcső
folyamatosan kapható, petéző
méhanya rendelhető.

Hunyadi Ádám, Kiskunmajsa,

(+36)-(30)-412-9096

MÉHANYA

Párzott, petéző méha-
nyák és érett anyabölcsők kaphatók,
rendelhetők. Postázást vállalok.

Schrek Ottó, Zichyújfalu,

Tel.: (+36)-(30)-583-3001

NB kereten méhcsaládok eladók,

gondozott méhészetből, táblás
fiasokkal Budapesten szélén.

Telefon: 06-20-967-1162

www.draser.hu **Méhészeti eszközgyártó - Tamási**
Kedvező árak * házhozszállítás * Raklapos szállítást is vállalunk

Huzalpálcás anyarács, taposó rács,
műanyag virágporszedő rács,
kaptártető, élvédő,
védősín, kerettávtartó, keretemelő,
kijárárszűkítő- és kijárárszáró, szöktető,
kaptárosszeketítő heveder.
Petézető tokokat is gyártunk.
Minden termékünk
egyedi méretheben is rendelhető!

Dravecz-Draszer Kft. 7090 Tamási, Dobó I. u. 9.
Tel: +36 74473 976 Mobil: +36 30/63 63 153
e-mail: info@draszer.hu

Lézervágás, lézergravírozás! (fára, üvegre, textilre)
Egyedi **PÓLÓNYOMTATÁS,**
CÍMKE NYOMTATÁS mézesüvegre
www.draserdekor.hu
<https://www.facebook.com/lezervagastamasi>

Üvegek, fémtetők nagy választékban!

Üvegek: 30 ml-től 4250 ml-ig
(propoliszos, hexagonál, orció, OMMÉ termelői)
Fémtetők: 17 féle mintás, illetve egyszínű kivitelben
(38-43-48-53-58-63-66
-70-82-89-100-as méretekben)

O-COLOR Kft.
2750 Nagykőrös, Gárdonyi u. 2.
Nyitva tartás: Hétfő-péntek 7-15 óráig
(előre egyeztetés esetén más időpontban is)

Mobil: (+36)-(20)-935-5107, (+36)-(20)-520-6991
E-mail: festekbolt2@gmail.com | www.atikrizs.5mp.eu

MÉZ CSOMAGOLÁSÁRA ALKALMAS TERMÉKEK
POLIETILÉN ÉS PET ANYAGOKBÓL TERVEZÉS ÉS GYÁRTÁS CSOMAGOLÁS ÉS SZÁLLÍTÁS

NEKTÁRPLAST KFT.
WWW.NEKTARPLAST.COM +36 22 353 221

LEGA LYSON
BALTA ÉS BALTA KFT. • 2114 Valkó, Ady E. u. 9.

**Továbbra is forgalmazzuk
a Lega, Giordan és a Lyson cégek termékeit.**

Szolgáltatásaink: hidegen hengerelt műlépkészítés,
sonkolyfőzés, saját viaszból is
Filozófiánk: a kaptárvastól a mézicsomagolásig!
Viszonteladókát nagyker áron kiszolgálunk.

Tel: (+36)-(30)-201-2399 • baltakft@baltakft.hu • www.baltakft.hu
Nyitva: H-P: 8.00-17.00 • Sz: 8.00-12.00
Valkó, Dányi út 12/A.

ARANYNEKTÁR

**ARANYNEKTÁR KFT.,
2336 DUNAVARSÁNY
TELEFON: (06)-(24)-483-122**

FELVÁSÁRLÓ PARTNEREINK

ÉSZAKKELET

SZARKA MÁRIA, 4900 Fehérgyarmat, Rákóczi u. 35.
Tel.: (06)-(44)-362-294, (+36)-(30)-262-1957

MOLNÁR JÁNOS, 3811 Alsóvadász, Fő u. 24.
Tel.: (06)-(46)-396-646, (+36)-(30)-322-7321

KEREKES ZSUZSANNA, 5799 Jászboldogháza,
Szegfű utca 19/A. Tel.: (+36)-(70)-365-5799, (+36)-(30)-270-0335

ANTAL JÓZSEF, 3390 Füzesabony, Tárkányi u. 40/A.
Tel.: (+36)-(30)-563-9032

PACSMAG LÁSZLÓ, 4211 Ebes, Tavasz u. 35/A.
Tel.: (+36)-(20)-340-8629

VINCE ANDRÁS, 4543 Lakod, Kossuth L. út 11.
Tel.: (+36)-(70)-374-3137

POLGÁR ÉS KÖRNYÉKE

SZABÓ BALÁZS, 4090 Polgár, Toldi u. 19.
Tel.: (+36)-(30)-657-3343

Encs és környéke:

SZABÓ BALÁZS, 4090 Polgár, Toldi u. 19.
Tel.: (+36)-(30)-657-3343

PÉCS ÉS KÖRNYÉKE:

VÖRÖS RÓBERT, 7539 Szulok, Kossuth u. 81.
Tel.: (+36)-(20)-222-3770

DÉLNYUGAT

BENKŐ LÁSZLÓ, 7000 Szekszárd, Kisbödö u. 42.
Tel.: (06)-(74)-317-314, (+36)-(70)-334-6061

MIKLÓS JÁNOS, 8946 Baktüttös, Rákóczi u. 132/A
Tel.: (06)-(92)-461-913, (+36)-(20)-491-6886

VÖRÖS RÓBERT, 7539 Szulok, Kossuth u. 81.
Tel.: (+36)-(20)-222-3770

Ifj. TÓTH ISTVÁN, 8660 Tab, Zichy M. u. 2
Tel.: (+36)-(30)-682-8996

DÉL

IFJ. VIRÁG CSABA, 6345 Nemesnádudvar, Ipari út 1.
Tel.: (+36)-(20)-259-6573

DÉLKELET

KOVÁCS ANDOR, 4100 Berettyóújfalva, Sinka I. u. 23.
Tel.: (+36)-(20)-988-7012, (+36)-(70)-414-6082

FÖLK LÁSZLÓ, 6800 Hódmezővásárhely, Hattyas utca 3.
Tel.: (+36)-(30)-413-9220

FELVÁSÁRLÓT KERESÜNK:

Budapest és környéke, Mosonmagyaróvár és környéke, Tatabánya és környéke

Tel.: (+36)-(30)-350-1438

A HIDVÉGI MÉHÉSZET

vásárol mézet, méhészeti
termékeket készpénzfizetéssel,
szállítással Jászberény
Telefon: (+36)-(30)-214-1412

Szárított hársfából

keretléc eladó Akasztón,
szegezve, fúrva, drótozva is.
Telefon: (+36)-(30)-9788-589

PONTHEGESZTETT HUZALPÁLCÁS ANYARÁCS

(Szalai féle anyarács) a gyártó-
tól. Egyedi méretben is.

webáruház: vivienbolt.hu
Telefon: (+36)-(30)-373-7647

(+36)-(85)-377-084

VIVIEN 2005 Kft.

Balatszentgyörgy,
Berzsenyi u. 104.

Méhésztársak!

Selejtápet, méhviaszt nagy-
szilárdságú, hidegen hengerelt
műléppé dolgozok fel.

Postázást vállalok.

Balta László

2114 Valkó, Dányi út 12/A.

Tel.: (+36)-(30)-201-2399

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Eger 200 km-es
vonzáskörzetében a legjobb
áron azonnali fizetéssel

Telefon: (+36)-(30)-476-0512

Simon Miklós

**12 keretes Hunor
rakodók rendelhető
10 700 Ft-ért**

(aljdészka, 2 fiók, menekülőtér
rostaszövetrel, tető lemezelve).

Telefon: (+36) (30) 412-0330

Dadant-Blatt méhcsaládok
eladók, kereten vagy kaptárral.

Csongrád megye.

Tel.: (+36)-(30)- 516-4848

**Kiemelkedő
teljesítményű, petező
MÉHANYÁK**

rendelhetők államilag ellenő-
rzött telephelyemről

4000 Ft/db áron.

KOVÁCS LÁSZLÓ

agrarmérnök, méhtenyésztő.

Vanyarc,

Tel.: (+36)-(32)-484-214

Bővebb infó:

www.mmoe.hu/kovacsaszlo

KEDVEZŐ ÁRON!
**zsákos
CUKOR**
KIS- ÉS NAGYKERESKEDELEM
10 q felett, 30 km-es körzetben ingyenes házhozszállítás
Kiskőrös, Tompa M. u. 3/a.
Tel.: 06-20/390-8162, 06-30/695-7072
Tel./fax: 78/411-904
1 kg-os és 25 kg-os kiszereles is kapható!

Profi
BEE-BOX
habkaptárak azonnali
szállítással.

**A leggazdaságosabb
befektetés
a méhészetbe!**

www.bee-box.hu

MÉHÉSZBOLT, NYÍREGYHÁZA

Méhészeti eszközök gyártása
és forgalmazása méhészeknek és
viszonteladóknak.

Termékeink megtekinthetők a

www.meheszbolt.hu

weboldalon.

Postázást is vállalunk!

Cím:

4400 Nyíregyháza, Fáy A. u. 15.

Telefon.:

(06)-(42)-341-169,

(+36)-(20)-392-2817

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Borsod, Szabolcs, Hajdú és Nógrád megyékben.

Fizetés a helyszínen készpénzben. Cserегöngyöleg.

Precíz, pontos átvétel.

Ruscák Attiláné

Encs, Kossuth út 33/A.

Mobil: (+36)-(20)-371-9281

MÉZFELVÁSÁRLÁS

az ország egész területén azonnali fizetéssel! Személyes kapcsolattartás, forduljon hozzánk bizalommal

NATUR-SZ KFT.

Tel./fax: (06)-(32)-444-055,

(+36)-(30)-983-0032,

(+36)-(30)-219-3150

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Hajdú-Bihar és a szomszédos megyékben, illetve a Dunántúlon. Azonnali fizetés, cserегöngyöleg.

4110 Biharkeresztes

BUTT RÓBERT

Telefon: (+36)-(70)-679-5740

Petéző méhnyák, valamint NB kereten méhcsaládok eladók.

Tel.: (+36)-(20)-370-83-69

Méz-, mézfelvásárlás békés és a szomszédos megyékben.

Azonnali fizetés, cserегöngyöleg!

OLÁH ISTVÁN

5630 Békés

ÚJ! Telefon:

(+36)-(30)-309-8800 ÚJ!

KRISTÁLYCUKOR,

porcukor, glükózszirup, fondan legkedvezőbb napi áron

Pille Hungária Zrt.

6320 Solt, Nap utca 1/B.

Tel.: (06)-(78)-486-292

EGYEDI KAPTÁRGYÁRTÁS!

Komplett rakodó és fekvő kaptárak **15 130 Ft-tól.**

Bármilyen méretben, kialakítással.

Továbbá vállaljuk konténeres teljes körű legyártását.

Kohut Bútor Kft.

Szarvas.

www.kohutkaptar.hu –

Telefon:

(+36)-(30)-345-4956

PROPOLISZT VESZEK!

Tel.: (+36)-(30)-814-8770

NYÍRSÉG MÉZ KFT.

4300 Nyírbátor Császári út 65

Telefon / Fax: (06)-(42)-282-680

E-mail: nyirsemez@gmail.com

FELVÁSÁRLÓ, BESZÁLLÍTÓ PARTNEREINK

Eperjesi Sándorné Tel.: (+36) (30) 940-5548
2252 Tóalmás, Liget u. 28.

Csaba Gáborné Eperjesi Ildikó Tel.: (+36) (70) 605-8099
2252 Tóalmás, Szőlő u. 24.

Nyírségi és Öko-Melli Szövetkezet Tel.: (+36) (20) 916-8991
4400 Nyíregyháza, Debreceni u. 320.

Kövilág Kft. Czifra Sándor Tel.: (+36) (20) 965-2506
4400 Nyíregyháza, Debreceni u. 41.

Apimel-R Kft. Tóth József Tel.: (+36) (30) 621-5944
5350 Tiszafüred, Rókás szőlő u. 51.

Magyar Nektár Kft. Hajdú Tibor Tel.: (+36) (70) 317-9722
5700 Gyula, Csabai u. 9.

Nagy Jánosné Tel.: (+36) (30) 943-9803
4741 Jánkmajtis, Zrínyi u. 1.

Mikuska Tamás Tel.: (+36) (30) 685-2239
3075 Márkháza, Rákóczi u. 13.

**Keressen minket vagy felvásárló kollégáinkat bizalommal!
A mézet folyamatosan vásároljuk!**

További beszállító kollégákat keresünk!

**NOREVO Hungary Kft.
MÉZÜZEM**

Akác-, vegyesvirág-, fajtamézek és biomézek felvásárlása

5630 BÉKÉS, Cseresznye u. 15.

Telefon: (66)-411-995, (66)-411-654

Méhészbolt Kaposváron!

Fő u. 34.

Méhészeti eszközök,

szerszámok, kalapok, overallok, műlépcsere, palackozott és folyóméz, méhészeti termékek, mézes puzedlik.

Kapoméz Bt.

Telefon:

(+36)-(70)-533-9441,

(+36)-(70)-631-6910

**„CSURGATOTT
NAPFÉNY”**

Szabó Ernő

méhész és mézfelvásárló

– Méz – Bioméz

– És egyéb mézfajták

felvásárlása.

Új mézes hordó kapható!

Cím: 4823 Nagydobos, Fő út 121.

Telefon:

(+36)-(20)-242-8808

E-mail: szabo.erno@meztermelo.hu

www.meztermelo.hu

**A DEMETER
MŰLÉPÜZEM**

várja kedves vásárlóit.

Műlépkészítés, öreglépfeldolgozás.

Cím: 4400 Nyíregyháza,

Garibaldi u. 13.

Telefon: (06)-(42)-404-439

(36) -(20)-267-0856

**MÉHÉSZ ÉS
CSOMAGOLÓANYAGOK
SZAKÜZLETE,**

Balatonszentgyörgy,
Berzsenyi utca 104.

<https://vivienbolt.hu/>

Telefon:

(36)-(85)-377-084

MÉZFELVÁSÁRLÁS

azonnali fizetéssel, cserегöngyöleggel, az ország egész területén.

Kunfehértó, Rákóczi u. 55.

Tel.: (+36)-(30)-960-6167,

CZAGÁNY CSABA

Természetes, 100% tiszta

méhempő:

30 g - 3 500 Ft,

50 g - 5 000 Ft

100 g - 9 500 Ft,

500 g - 42 500 Ft

1000 g és felette: további kedvezmények

Természetes méhkenyér:

50 g-1 500 Ft

100 g- 3000 Ft

500 g- 12 000 Ft

1000 g-20 000 Ft

Szállítás: 1 munkanapos MPL csomagként az egész ország területére!

Érdeklődni:

(+36) (70) 55 159 55

www.kaptarkiraly.hu

HAZAI GYÁRTÁSÚ

habkaptárak, műanyag keretek

Hunor és 1/2 NB méretben

megrendelhető!

ÉRDEKLŐDNI LEHET:

(+36)-(30)-858-0726

www.muanyagkaptar.eoldal.hu

1/2 NB kereten akácérett

méhcsaládok kedvező áron

eladók. Mezőkövesd

Tel.: (+36)-(30)-395-9132

**MÉZFELVÁSÁRLÁS
KORREKT ÁRON!**

Zrínyi Ferenc Telefon:

(+36)-(70)-387-9845

Egy hívást megér!

MÉZFELVÁSÁRLÁS

AZONNALI, KÉSZPÉNZES
FELVÁSÁRLÁS AZ ORSZÁG
EGÉSZ TERÜLETÉN

- Korrekt, gyors kiszolgálás
- Cseregöngyöleget biztosítunk

Hívjon bennünket
bizalommal!

Telefon: (+36)-(70)-424-6078, (+36)-(30)-593-4330
www.lourdeshoney.hu

MÉZFELVÁSÁRLÁS!

SZATMÁR MÉZ Kft.

4741 Jánkmajtis, Kossuth u. 18./b
Szabó Lehel
+36 70 336 3003
Üzemvezető: Szabó Dénes
+36 30 677 7527
E-mail: szatmarmez@freemail.hu

A virágméz
felvásárlási ára
2021. április 15-én
az USA-ban:

3,8 USD/kg
1 USD=302 Ft

VIASZT VESZEK!
(36)-(30)-436-3886

Tamási rakodókaptaarak
4 db 1/2 vagy 3 db
Hunor fiókkal, normál aljjal,
rostaszövetes menekülőterrel,
lemezelt tetővel rendelhetők
akciós áron
11 900 Ft-ért
egyedi méretben is.
Telefon:
(+36)-(30)-412-0330

www.meheszklub.hu

Itt mindenki szóhoz juthat!
A méhészeti közéletéről
feketén-fehéren.

**Mézfelvásárlás Somogy és a
szomszédos megyékben**
GYÓTA 07 Bt.
KOVÁCS PÉTER PÁL
Marcali, Széchenyi I. u. 90.
Telefon: (+36)-(30) 308-4250
(06)-(85) 313-623

**TERMÉSZETES
MÉHRAJOK ELADÓK.**
Csongrád megye.
Tel: (+36)-(30) 5164848

**FRISS PERGETÉSŰ REPCE,
TAVASZI VÉGYES VIRÁGMÉZET VÁSÁROLOK,
KÖZVETLEN A PERGETÉS UTÁN.**

Eperjesiné, Tóalmás
06 70/605-8099, 06 30/932-0422
06 30/940-5548, 06-29-426-691

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a **Méhészet** című lapot

..... példányban az alábbi címre:

Megrendelő neve: .....

Megrendelő címe: .....

Számlázási név: .....

Számlázási cím: .....

Időtartam: 1 évre 5 340 Ft csekk

1/2 évre 2 670 Ft átutalás

.....
alírással

A lap megrendelhető a megrendelőlap visszaküldésével a Magyar Mezőgazdaság Kft., 1141 Budapest, Mirtusz u. 2. címre, vagy a hírportálunkon a <http://magyarmezogazdasag.hu/lapcsoport> weboldalon. A Magyar Mezőgazdaság Kft. az adatok gyűjtésekor, feldolgozásakor a 2011. évi CXII. törvény alapján jár el.

Márciusi rejtvényünk nyertesei

1. Csizmazia Lajos,
Siófok
2. Koleszár Erika,
Gyöngyös
3. Szűcs Balázs,
Nyíregyháza
4. dr. Kormos Timea,
Vác
5. Hámor Györgyné,
Budapest

**Hatékony védelem méheknek
atkák ellen,**

a Thymol krisztály.

Közvetlen a gyártótól hozzuk
99 % os tisztaságban, a legkedve-
zőbb áron.

Megrendelhető: GP-TI Bt.

Telefon:

(+36)-(20)-201-0404,

(+36)-(20)-9725043

vagy **gptibt@t-online.hu**

Szállítás: utánvétellel, postai úton.

**Párazott méhanya és bölcső
kapható!** Rendelhető
a Keceli Vörös-Mocsár
Természetvédelmi területről.
Tel.: (+36)-(70)- 637-4083

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Borsod-Abaúj-Zemplén
és a szomszédos megyékben.
Készpénzfizetés, cseregöngyöleg.
Biliczki Béla,
3881 Abaújszántó, Aranyosi u. 33.

Telefon:

(+36)-(20)-418-0004

PÁRZOTT-PETÉZŐ

méhanyak megrendelhetők május
közepétől augusztus végéig
történi szállítással.

Kováts Károly, Budapest,

Tel.: (+36)-(20)-9520-877,

(+36)-1-427-0880.

**48 családos rakodó rendszerű,
Csepel vázra épített, műszaki
vizsgálóval rendelkező, üzembé-
pes, jó állapotban lévő
ÖNJÁRÓ MÉHES AUTÓ**
méhek nélkül
teljes felszereléssel eladó.
Tel.: (+36)-(20)-924-6842

72 családos tolnai konténer
méhekkel együtt eladó.
Ár: 5 millió Ft.
Telefon:
(+36)-(70)-287-2083

RÁCZ
méhészeti
gépek

BAJA

- Fedelezőgépek
- Viaszcentrifugák
- Mézpergetőgépek
- Méhleseprő gépek

**— 30 ÉV
GYÁRTÁSI
TAPASZTALAT**

— GARANCIA

— HÁZHOZZÁLLÍTÁS

www.mehesztegepek.hu
+36 70 984 29 50

BIZTONSÁGOS A MEGÚJULÓ MAGYAR POLLENPÓTLÓ (BEEMAX)

„A méhek táplálkozása, így életben maradása alapvetően a begyűjtött és befárolt pollen és nektár minőségétől, mennyiségétől függ.

Pollen, mint az egyedüli fehérjeforrás a méhcsalád számára elsősorban a fejlődő utódok, az álcák táplálását biztosítja méhpempő formájában, ami a dajkaméhek fejében található garatmirigyben termelődik.

Amikor a méhcsalád aktívan fiasít, hordásban van és lépet épít, a virágpór-szükséglet megnő. Éppen ezért a legfontosabb tényező, ami akadályozhatja a méhcsalád jó fejlődését, aktivítását, az a rendelkezésre álló pollenhiánya.

Azonban nem csak a mennyiségi tényezők limitálnak, hanem néhány aminosavra alapvetően szükség van. Ezeket nevezzük esszenciális aminosavaknak (izoleucin, triptofán stb.). A méhek bizonyos mértékig képesek kompenzálni fokozott fogyasztással az aminosav hiányt különösen, ha a rendelkezésre álló pollen fehérjetartalma magas. Egyébként fizikailag nem tudnak annyi gyengébb minőségű pollelt fogyasztani, hogy az aminosav hiány be ne

következzen.

A pollenpótlók a fehérjén kívül lipideket, vitaminokat és ásványi anyagokat is tartalmaznak.

A méhek számára egysíkúvá váló nagyüzemi mezőgazdaság hatalmas területeken kizárólagos pollenforrásokat tud csak biztosítani, egyre jobban hiányzik a változatos, a méhek evolúciós igényének megfelelő vegyes flóra, így a vegyes virágpór. Ennek lehetséges következményeire mutatnak rá azok a vizsgálatok, amelyek eredménye szerint az „egyszínű” virágpóron tartott méhek immunműködése sérül, ami miatt hajlamosabbak lesznek parazitás- és vírusfertőzésekre.

Kimutatták azt is, hogy stressz-helyzetekben (a méhészek gyakori beavatkozásai, vándorlás, hordástalanság stb.), fokozódik a fehérje és energia fogyasztás. A „hiánygazdálkodás” következménye az „olcsó”, gyengébb utódok megjelenése, a méhcsalád visszafogott fejlődése, esetleg gyengülése, vagy teljes összeomlása. Gyengítő tényezőként hatnak a különböző vegyszer-, növényvédőszer maradványok is a kaptárban, amivel újabban ugyancsak számolni kell. Az ilyenkor előálló helyzet sokszor emlékeztet a tenge-

rentúlton kaptárelhagyásnak (Colony Collapse Disorder – CCD) elnevezett, máig pontosan nem definiált kórképre.

A főhordások előtt, a méhészek két dolgot tehet a fiasítás serkentésére, vagy minél korábban bőséges, vegyes virágpórt biztosító méhlegelőre vándorol, vagy mesterséges kiegészítő takarmánnyal serkenti méhcsaládait. Valamilyen természetes pollenforrás mindenütt rendelkezésre áll, azt kell kiegészíteni. Pollenpótlással a teljes hiányt kell pótolnunk. Ebben az esetben a pollenhiányhoz rendszerint nektárhány is társul, így cukor biztosítására is gondolni kell.

A pollenpótló tápok néha természetes virágpórt is tartalmaznak, hogy a méhek szívesebben elfogadják. Ismeretlen forrásból beszerzett, nem megfelelően előkezelt virágpór viszont veszélyes fertőzések forrása lehet, ezért kerülendő.

A virágpórok fehérjetartalma 6-40 % nyersfehérje között mozog. A méheknek legalább min. 20 % fehérjetartalomra van szükségük, serkentésre ennél is többre. A méhcsalád éves virágpór szükséglete 25-50 kg átlagos fehérjetartalmú pollenből.”

„A Tolnagro Állatgyógyászati Kft. új pollenpótló méntápszerrel jelenik meg a piacon. A **Beemax** névre keresztelt tápnak legfontosabb összetevői a következők:

NYERSFEHÉRJE	min. 39,8%
NEDVESSÉG	max. 7,4%
NYERSROST	max. 2,2%
NYERSZSÍR	min. 1,6%
NYERSHAMU	max. 3,6%

Fontos komponensek a vitaminok és nyomelemek, amelyek pontos mennyiségeit a receptúra tartalmazza és a gyártó garantálja.

A táp állati fehérjét (tejport, laktalbumint, tojásport, halliszt stb.) nem tartalmaz, fehérje tartalma kizárólag növényi eredetű (szója, búza, kukorica). Szójából 3 féle terméket tartalmaz, mint GMO mentes szója protein, szója liszt és fullfat szója. Nem tartalmaz virágpórt vagy egyéb összetevőt, amihez köze van a mé-

heknek. Ezenkívül nem tartalmaz gyógyszert, vagy gyógyhatású készítményt, premixet, mesterséges adalékanyagokat. A táp főként hazai alapanyagokat tartalmaz, de minden alapanyagot Magyarországon szereznek be, így azok eredete, minősége

nyomonkövethető. Szemcseméretét különféle rostakon átfengedve garantálják. A Beemax táp szavatossági ideje a gyártástól számított 1 év.”

Dr. Békési László
szakállatorvos

tolnagro
CSOPORT

Tolnagro Kft.
Szekszárd, Rákóczi u. 142-146.
Telefon: +36 74/528-528
megrendeles@tolnagro.hu

Primavet Kft.
Budapest, Komáromi út 35-37.
Telefon: +36 1/460-50-50
megrendeles@primavet.hu

Sz.-Sz.-B. Megyei Állatkórház Kft.
Nyíregyháza-Oros, Nyíregyházi út 6/A
Telefon: +36 30/938-71-22
megrendeles@allatkorhazkft.hu

LEGYEN MINDEN NAP
MÉZES NAP!